Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 94. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го КВІТНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 27, 1978 No. 94. VOL. LXXXV.

Комітет Відділів УНС Ніяґарської округи відбув збори, перевибрав на голову Петра Дякова

Ст. Кетеринс, Канада (с.г.) — В суботу, 22-го квітня 1978 року, тут в залі Українського Національного Об'єднання відбулися Річні загальні збори Відділів УНСоюзу Ніяґарської Округи, в яких взяли участь представники 5-ох місцевих і позамісцевих Відділів.

Петро Дяків

Збори відкрив і на бажання присутніх проводив ними голова Округи Петро Дяків, а обов'язки протоколянта сповняв Єфим Омельченко — секретар Окружного Комітету. Відкриваючи збори, Петро Дяків привітав присутніх представників Відділів і зокрема головного організатора Степана Гавриша, який перший раз прибув на збори Ніяґарської Округи. Протокол з минулорічних Річних зборів відчитав Єфим Омельченко. Присутні прийняли протокол без поправок та висловили подяку протоколянтові за вичерпне звідомлення з перебігу нарад, в яких брали участь головний предсідник Йосип Лисогір, головний директор для Канади сен. Павло Юзик і

(Закінчення на ст. 4-ій)

Мґр Богдан Ясінський обраний на голову Балтиморської Округи УНС

Балтимор, Мд. (с. г.) — В неділю, 16-го квітня 1978 року, тут в залі „Самопомочі" відбулися Річні Загальні Збори Відділів УН Союзу Округи Балтимор-Вашінґтон-Річмонд, у висліді яких присутні союзовці одноголосно вибрали на голову Окружного Комітету мґра Богдана Ясінського. Крім вибору нової Управи Округи на 1978 рік, зібрані вислухали звітів з щілорічної діяльности Комітету та намітили плян праці на біжучий рік.

Мґр Богдан Ясінський

Наради, в яких взяли участь відділові урядовці Відділів Балтимору, Вашінґтону і Куртіс Бей, відкрив і на бажання зібраних ними проводив виконуючий обов'язки голови Округи мґр Богдан Ясінський, а протокол писав Остап Зенюк, окружний секретар. Відкриваючи наради, мґр Богдан Ясінський привітав присутніх, зокрема представників Головно-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Успіх українського портретиста

Мистець Володимир Мошинський з портретом Ловела Томаса

Денвер (ОКА). — В льокальній пресі і по двох телевізійних каналах появилася вістка, що в понеділок, 10 квітня ц. р., в Денвері, Колорадо, відбулося врочисте передання портрета Ловела Томаса Правничому центрі при Денверському університеті. Церемонія відбулася в присутності мейора міста Вілліяма Мек Николса, двох бувших губернаторів Колорадо, Лова й Мек Ніколса, судді Верховного суду Мек Вілліямса, канцлера Денверського університету Ростера, декана Правничої школи й голови Адвокатської палати.

Ловел Томас це відомий американський коментатор й автор 60 книжок, в честь якого буде названа Правнича школа. Він спеціяльно приїздив до Денверу позувати в студії мистця.

Портрет виконав, на замовлення, відомий український маляр Володимир Мошинський, який теж був присутній на врочистостях.

Володимир Мошинський це відомий портретист, який виконав портрети президента Ліхтенштайну — Ватлінґра, югославського короля Александра та інших.

Володимир Мошинський також відомий в ділянці церковного мистецтва. Одна з його праць в Лісбон Фолс, Мейн, — церква оо. Францисканів, була проголошена історичним пам'ятником в 1977 році.

ПОЛІПШИЛИСЯ ВИГЛЯДИ НА ПІДПИСАННЯ САЛТ II — НАТЯКАЄ ВЕНС

Вашінґтон. — Повернувшись у понеділок, 24-го квітня, зі своєї поїздки до Совєтського Союзу, кількох країн південної Африки та Британії, державний секретар Сайрус Венс заявив на летовищі біля Вашінґтону, що „поїздка увінчалась деяким успіхом відносно кількох справ, але кожна з них вимагає дальшої важкої праці".

Державний секретар Сайрус Венс

Венс відмовився входити в подробиці щодо його переговорів із совєтськими лідерами відносно нового договору в справі обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), але його заява на летовищі підтверджує поголоски, що державний секретар у Лондоні поінформував міністрів закордонних справ Британії, Канади, Західної Німеччини і Франції, що пощастило майже зліквідувати розбіжність між ЗСА і СССР відносно передання зброї та військової технології союзникам, хоча далі не розв'язано непорозуміння щодо совєтського бомбовика, знаного на Заході як „Бекфаєр", і відносно модернізації різних ракет обидвох країн. На летовищі, а відтак і під час короткої пресової конференції в Білому Домі, Венс недвозначно натякав, що вигляди на підписання САЛТ II дещо поліпшилися, але підкреслював, що залишилося ще багато справ до полагодження.

Секретар Венс і його найближчі дорадники у понеділок відмовлялися обговорювати подробиці переговорів із совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком і совєтським ватажком Леонідом Брежнєвим, бо вважають, що публічна дискусія в тій справі може пошкодити дальшому прогресові переговорів, які, за словами Венса, „находяться в дуже критичній і делікатній стадії". Проте, з натяків працівників Державного департаменту виходить, що Венс і Громико погодилися щодо у новий договір була включена загальникова фраза, що Америка і Совєтський Союз зобов'язуються точно додержуватися всіх постанов того договору, але не буде включена запропонована Москвою постанова, яка забороняла б Америці передавати своїм европейським союзникам у Північно-Атлантійському Союзі (НАТО) технологічне знання щодо розбудови „крилатих" ракет („круз мисел"). Натомість, як стверджують аналітики, далі існують розбіжності в поглядах Вашінґтону і Москви щодо совєтського бомбовика „Бекфаєр" і модернізації ракет.

Переговори щодо САЛТ II тепер продовжуватимуться у Женеві.

Генерал Гейґ плянував зрезиґнувати

Вашінґтон. — З урядових джерел інформують, що генерал Александер Гейґ, головнокомандувач військовими силами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) і головний командир американських військ в Европі, недавно плянував зрезиґнувати з тих постів з уваги на те, що, на його думку, уряд президента Джіммі Картера не засягав його порад відносно важливих справ, зокрема відносно невтронної бомби.

Ген. Александер Гейґ

Ген. Гейґ, який за президентури Ричарда Ніксона спершу був дорадником державного секретаря Генрі Кіссінджера, а відтак шефом персоналу Білого Дому, на початку квітня мав висловити співпрацівникам у головній кватирі НАТО своє обурення фактом, що важливі військові справи вирішує „мала група людей з Державного департаменту, Пентагону і Білого Дому", замість консультуватися з ширшим колом спеціялістів. Гайґа спеціально затурбувало недавнє рішення президента Картера поки-що відкласти продукцію невтронної бомби, бо Гейґ вважає, що ця бомба конечна для запевнення оборонної спроможности европейських членів НАТО.

Згідно з інформаціями із згаданих урядових джерел, ген. Гейґ змінив свою гадку і таки не зрезиґнував зі згаданих постів, коли державний секретар Сайрус Венс і секретар оборони Гарольд Бровн запевнили його, що уряд президента Картера дуже рахується з його опінією.

Беґін переговорюватиме з Картером на початку травня

Вашінґтон. — Під час своєї поїздки по ЗСА в травні у зв'язку з 30-ою річницею самостійности Ізраїля, прем'єр Менахем Беґін відбуде нараду з президентом Джіммі Картером й іншими членами уряду ЗСА в справі найкращих способів ліквідації застою у мирових переговорах між Ізраїлем та Єгиптом, як теж відносно загального арабсько-ізраїльського замирення.

У вівторок, 25-го квітня, до ЗСА прибув ізраїльський міністер закордонних справ Моше Даян, який теж має відбути нараду з президентом Картером і державним секретарем Сайрусом Венсом.

Між ЗСА та Ізраїлем існують тепер поважні розбіжності в поглядах щодо ізраїльських осель на окупованій арабській території, звільнення тих земель і полагодження проблеми палестинських арабів. Білий Дім закидає урядові прем'єра Беґіна, що він „надто негнучкий" відносно згаданих справ, а ізраїльські власті твердять, що безпека Ізраїля вимагає такої негнучкости.

АЗЕРБАЙДЖАНСЬКА МОВА ЗАЛИШИЛАСЯ ОФІЦІЙНОЮ МОВОЮ РЕСПУБЛІКИ

Москва. — Ройтер інформує, що Азербайджан є вже третьою республікою Совєтського Союзу, яка здобула перемогу в боротьбі за свою мову, яку азербайджанцям вдалося конституційно закріпити так, що їхня мова залишилася офіційною мовою в республіці. Вірменія і Азербайджан покористувались грузинським претекстом і повели сильну легальну акцію в напрямку збереження мови напередодні прийняття нової конституції, щоб її можна було включити до нового конституційного проєкту. Азербайджанці горді за свою мову і культуру та обороняють її на кожному кроці. Редактор офіційної газети в Баку заявив не без гордости кореспондентам, що нова республіканська конституція запевняє розвиток азербайджанської мови, яка й далі залишиться урядовою мовою в республіці. Конституції трьох названих кавказьких республік і перед тим, більше як інші республіки, користувалися своїми мовами і ці мови були конституційно закріплені. Останньо, однак, кремлівські ватажки намагалися зрівняти у правах усі республіки і знести клявзулю про державну мову в Грузії, Вірменії і Азербайджані. Але кавказькі народи гостро виступили проти такого московського намагання і влаштували, як це було в Грузії, великі протестаційні акції з участю багатьох тисяч людей. Між іншим, мовні проблеми у згаданих республіках все були дуже делікатною справою, яку не могли розв'язати з користю для себе кремлівські верховоди. Доказом цього можуть послужити останні демонстрації в Грузії і полагодження мовної проблеми в користь названих республік.

Обмірковують виміну Щаранського за совєтських шпигунів

Вашінґтон. — Ассосіейтед Пресс інформує, що речники Державного департаменту натякнули, що ЗСА радо виміняли б Анатолія Щаранського, жидівського активіста, який очікує суду у совєтській в'язниці за нібито зраду батьківщини і співпрацю з американською Центральною Розвідчою Агенцією, за засуджених в ЗСА совєтських шпигунів. „Ми маємо гуманітарне зацікавлення Щаранським і його долею", — заявив речник Державного департаменту Том Рестон. Анатолій Щаранський, 29-річний активіст на відтинку оборони людських прав і нагляду за виконанням Гельсінської угоди, ще перед своїм арештом намагався одержати візу до Ізраїля, але совєтські власті йому завжди відмовляли в цьому. Опісля Щаранського ув'язнено за здогадну співпрацю з американською розвідкою і передавання засекречених матеріялів західним амбасадам. Свого часу президент Картер особисто заперечив співпрацю Щаранського з Сі-Ай-Ей, а Том Рестон відмітив в понеділок, 24-го квітня ц. р., що Державний департамент не робитиме більше жадних заяв у цій справі чи видумувати несотворені історії тільки на це, щоб вирвати Щаранського на волю. Але, коли кореспонденти запитали Рестона, чи Державний департамент погодиться виміняти совєтських шпигунів за Щаранського, якому закидають шпигунство, Рестон відповів, що під такою умовою виміна не відбудеться. ЗСА бажають добитися звільнення Щаранського з двох причин: щоб задовільнити американських політичних діячів, які такого звільнення домагаються і згідливих відносин між ЗСА і СССР. Рестон додав, що Державний департамент вишле свого представника на зустріч із східньонімецьким адвокатом Вольфґангом Фоґелем, коли він приїде до Вашінґтону на розмову з конгресменом Бенджаміном Гілменом, республіканцем з Ню Йорку, щоб з ним обговорити можливості виміни Щаранського.

Еспанські комуністи закінчили свій з'їзд, Каррільйо переобраний на генерального секретаря

Мадрид, Еспанія. — У висліді дев'ятого з'їзду еспанської Комуністичної партії, який відбувся в одному з пристижевих готелів Мадриду, Сантіяго Каррільйо переобрано на генерального секретаря Компартії. З'їзд прийняв багато важливих постанов, які мають пряме відношення до теперішньої політики комуністів у демократичній Еспанії і їхньої співпраці з урядом прем'єр-міністра Адольфа Суареза. Були також затверджені процедури демократичної поведінки членів Компартії в часі крайових чи льокальних виборів. У з'їзді взяло участь 1,347 делегатів, які обрали новий Центральний Комітет Компартії, предложений теперішнім керівництвом, поширивши його з 138 до 160 членів. Правдоподібно за згодою Каррільйо до ЦК включено також певне число каталонських дисидентів, які голосували проти того, щоб з партійного словника викинути слово „ленінець", але більшість делегатів піддержали Каррільйо і від тепер партія, викинувши слово „марксист-ленініст", виступатиме під назвою „марксистів" і „революційних демократів". Каталонці заповіли, що вони продовжуватимуть вживати свою стару назву „леніністи", але не будуть сваритися з цього приводу з керівництвом. Переобрано також на президента Компартії стару революціонерку Дольорес Ібаррурі, легендарну „Ля Пасіонарію" в часі громадської війни в Еспанії, яка опісля довгі роки перебувала в Совєтському Союзі. Після вибору, Ібаррурі і Каррільйо виголосили публічні промови до 20,000-ної публіки, яка зібралась на стадіоні. Каррільйо при тому заявив, що помимо різниці в голосуванні над питанням викинення „ленінізму" з еспанської Компартії, єдність в партії буде задержана. „Хай ніхто не думає, що ми розколимося на „леніністів" і „антиленіністів", — заявив Каррільйо під обненим голосом, — бо від сьогодні ми об'єднано боротимемося на фронті ідей".

ЛУК'ЯНЕНКО ЗАКЛИКАЄ ФІЛАРЕТА ДОМАГАТИСЯ СВОБОДИ РЕЛІГІЙНОЇ ПРОПАҐАНДИ В НОВІЙ КОНСТИТУЦІЇ СССР

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Під час т. зв. всенародного обговорення проєкту нової конституції СССР Левко Лук'яненко, декілька місяців перед його арештом 12 грудня 1977 року, звернувся до Філарета з проханням і пропозицією, щоб той домагався нового закону в новій конституції про свободу релігійної пропаганди в СССР.

Левко Лук'яненко

У зверненні „Екзарху Київському, Галицькому і всієї України Філарету в справі майбутньої конституції Радянського Союзу" він писав:

„Президія Верховної Ради СРСР подала на всенародне обговорення проєкт нової конституції СРСР. Через те, що основна маса віруючих на Україні це православні, Ви маєте честь бути їхнім першопастирем та, само собою зрозуміло, що на Вас лежить обов'язок у справі захисту прав віруючих.

Відважуючись нагадати Вам Ваші пастирські обов'язки, я хочу підкреслити, що тепер, коли опубліковано проєкт основного закону для всенародного обговорення, саме час Вам, з висоти Вашого становища виявити наполегливість у захисті Вашої віруючої пастви і домагатися узаконення таких прав віруючих, які були б гідні:

— великого трудового вкладу віруючих в економіку країни,

— сучасного поняття про вартість людської особи, що властиве для демократичного суспільства та українських громадянських традицій,

— були б на рівні міжнародного ухвалення про права віруючих (стаття з Загальної декларації прав людини, пункт VII Прикінцевого акту Гельсінської наради).

З огляду на це я вважаю за свій громадський і християнський обов'язок висловити Вам свою думку у такому питанні, що видається мені надзвичайно важливим, а саме:

Стаття 34 проєкту конституції проголошує: „Громадяни СРСР є рівними перед законом незалежно від походження, соціяльного і майнового стану, расової і національної належности, статі, освіти, мови, ставлення до релігії, роду і характеру занять, місця проживання та інших обставин.

Рівноправність громадян СРСР забезпечується в усіх галузях економічного, політичного, соціяльного і культурного життя".

Стаття 52 проєкту конституції оголошує:

„Громадянам СРСР гарантується свобода совісти, тобто право сповідувати будь-яку релігію, або не сповідувати ніякої релігії, відправляти релігійні культи або вести атеїстичну пропаганду. Розпалювання ворожнечі і ненависти у зв'язку з релігійними віруваннями забороняється.

Церква в СРСР відокремлена від держави і школа — від церкви".

Стаття 52 проголошує право атеїстичної пропаганди і не проголошує права релігійної пропаганди. Атеїстів вона ставить у привілейоване становище по відношенні з віруючими. Це суперечить статті 34 проєкту конституції, котра проголосила рівноправність громадян перед законом...

Суперечність поміж статтями 34 і 52 можна усунути двома способами: а) заборонити атеїстичну пропаганду, б) дозволити релігійну пропаганду. Заборона атеїстичної пропаганди означає звуження свободи слова і свободи віровизнання... (нечітко) будь-які вчення, а кожний справжній демократ виступає проти звуження свободи слова, — тоді залишається другий спосіб розв'язання згаданої суперечности, а саме, дозвіл релігійної пропаганди".

Лук'яненко закінчує своє звернення висловом надії, що Філарет передасть таку пропозицію Конституційній комісії і буде домагатися того, щоб в конституції була гарантована свобода релігійної, а не тільки атеїстичної пропаганди.

Британський спеціяліст обвинувачує совєтів за зловживання психіятрією

Лондон, Англія. — Ассосіейтед Пресс інформує, що британський лікар-психіятр д-р Гері Лов-Бір, який перевіряв здоров'я бодай двадцятьох дисидентів в совєтських заведеннях, заявив кореспондентам в четвер, 20-го квітня, що він не бачить причини, чому ці люди мусіли бути ізольовані і засуджені на довгий азиль в таких заведеннях. Д-р Лов-Бір, який говорить по-російськи, відмітив на пресовій конференції, що він мабуть був першим закордонним лікарем, якому дозволено перевірити стан здоров'я дисидентів в Совєтському Союзі і висловити свою приватню опінію про їх психічний стан. „Ніодна особа, яку я перевірив, — заявив д-р Лов-Бір, — не була у такому психічному стані, що її треба було б ізолювати від зовнішнього світу і запроторювати на довгі роки до психіятричних шпиталів". Лов-Бір, спеціяліст в Ґортон шпиталі біля Лондону, визнав, що деякі з „пацієнтів" мали свої особисті проблеми і труднощі в житті, але такі труднощі має кожна людина, однак, це не означає, що усіх треба саджати насильно до психіятричних заведень. „Я був свідомий того, якою є ситуація в Совєтському Союзі, але я не був свідомий того, якою страшною є „тамошня дійсність", — сказав англійський лікар кореспондентам. При тому він підчеркнув, що дисидентів в таких заведеннях тортурують, насильно впорскують отруту, а лікарі і обслуга знущаються над політичними чи релігійними переконаннями ув'язнених.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Однобічна користь

Минулого тижня Крайове Аеронавтичне й Космічне Управління (НАСА) повідомило, що незабаром відновляться переговори із совєтськими властями щодо дальших спільних космічних полетів американських астронавтів і совєтських космонавтів, подібних до полету, який відбувся в липні 1975-го року. Крім того, речники НАСА сподіваються, що співпраця ЗСА та СССР в космосі не буде обмежена до спільних полетів в орбіті Землі, а включатиме спільні полети на космічній станції-лябораторії, спільні медичні досліди тощо. Отже, як бачимо, на 1980-ті роки плянується широкозакроєна американсько-совєтська співпраця в космосі.

Очевидно, що співпраця між двома країнами в будь-якій ділянці є бажаною, але таку співпрацю в космосі можна було б вітати щойно тоді, якщо партнером ЗСА був би хто інший, а не підступний імперіялістичний Совєтський Союз.

На підставі досвіду зі спільного космічного полету в липні 1975-го року можна з певністю твердити, що майбутні спільні полети і досліди принесуть багато більше користи Совєтському Союзові, аніж Америці. Хоча совєтські космонавти недавно встановили часовий рекорд щодо перебування в космосі, то, як підкреслюють американські науковці, Совєтський Союз далі дуже позаду ЗСА майже у всіх ділянках космічних дослідів, а часовий рекорд совєтських космонавтів нічого не значить, бо якщо Америці залежало б на такому рекорді, то американські астронавти могли б дуже легко побити рекорд космонавтів Совєтського Союзу.

Москва з великою радістю сприйняла пропозицію ЗСА щодо дальших спільних полетів у космосі та різних космічних дослідів, бо вже в липні 1975-го року під час підготови до спільного полету астронавтів і космонавтів і в час самого полету Совєтський Союз одержав багато інформацій з технології, випрацьованої американськими науковцями протягом довгих років. Ці досліди коштували ЗСА великі суми грошей, а Совєтський Союз в липні 1975-го року одержав це технологічне знання безкоштовно. Такі корисні „дарунки" одержить СССР із усіх майбутніх спільних полетів і космічних дослідів.

Крім того, дальша співпраця Америки із Совєтським Союзом у космосі може витворити у багатьох людей світу помилкове враження, що Совєтський Союз нібито є на тому самому рівні із ЗСА в ділянці космічних дослідів, коли — як вже сказано — СССР в дійсності опинився далеко позаду ЗСА. Американські астронавти наприклад, кількакратно осідали на Місяці, а совєтські космонавти там ще зовсім не були. Отже, майбутні спільні полети і досліди також можуть спричинитися до підсилення совєтської пропаганди про нібито „передову" совєтську науку і технологію.

Москва в майбутньому напевно твердитиме — як це робила під час спільного полету в 1975-му році — що співпраця ЗСА і СССР в космосі — це, мовляв, ще один „доказ", що політика детанту-відпруження корисна для цілого світу, коли в дійсності, як відомо, з цієї політики досі користав майже виключно комуністичний бльок, особливо рабовласницький Совєтський Союз.

Отже, можна з певністю твердити, що співпраця ЗСА із СССР щодо дослідів космосу дуже корисна для Москви і вже тим самим шкідлива для Америки. Тому Білий Дім і НАСА повинні застановитися над тією проблемою ще заки остаточно погодяться на дальші спільні полети та спільні експерименти на космічній станції-лябораторії, бо така співпраця дуже однобічна і виразно проти найкращих інтересів Америки.

BREZNIOVIUS ANTE PORTAS...

Мюнхен (П. Ф.). — Коли перед мурами Риму з'явилося військо Картагенського гетьмана Гнібала у війні 218-202 років перед нашою ерою, то в Римі настав переполох. Слова — „Ганнібал перед брамами" — викликали в одних мешканців столиці паніку, у других рішучість — не датися суворому ворогові, що присягав вічною ненавистю римській державі.

Само собою, кожне порівняння віддалених подій в історії народів „кульгає". Такі порівняння мають вагу більше літературну, ніж науково - історичну. Однак і це допомагає деколи зрозуміти сучасність.

В травні має прилетіти в Західню Німеччину президент СССР і ватажок компартії Л. Брежнєв. Недавно він був на Далекому Сході, де демонстрував воєнну могутність своєї імперії, хотів налякати комуністичний Китай, що домагається зміни кордонів з Росією на користь своєї „жовтої" республіки. Китайський уряд турбується не помалу загрозою з Москви. Щоб там не писали деякі українські стратеги на чужині про воєнну могутність комуністичного Китаю, ця країна стаїть далеко позаду від високоіндустріялізованих держав і в збройній силі. Атомовий арсенал Китаю може знищити Москва „одним махом" і поставити на коліна китайських комуністів. Бо що можуть вдіяти китайська піхота й артилерія проти совєтської зброї, котра не дає спокою навіть передовій державі світу — Америці?

Комуністичні китайці, занепокоєні погрозами московських „червоних царів", невпинно нагадують урядам Західньої Европи й світу про воєнну могутність Москви та аґресивність володарів Кремля. Та й справді: збройна сила совєтської імперії разом з її сателітами, значно перевищує числом танків сили НАТО, стаціоновані в Західній Европі. Сили термоядерної зброї Совєтського Союзу дорівнюють Америці. Цю свою перевагу над „західніми імперіялістами" Москва хоче закріпити назавжди. Тому московські стратеги пильно придивляються до кожного нового, успішного винаходу американської воєнної техніки. Політики Кремля стараються удавати свою „миролюбність" при відомостях, що американські конструктори мають, чи будують нові знаряди масового нищення, при чому Москва кидає обвинувачення на „аґресорів з Пентаґону".

Можна припускати, що відвідини Брежнєва в Західній Німеччині мають окреме стратегічне завдання. Володарі Москви не хочуть допустити, щоб уряд Німецької Федеративної Республіки поставився позитивно до продукції невтронових бомб в Америці і хотів би ті бомби розмістити на своїй території поблизу „залізної завіси". Це питання було предметом дискусії в німецькому парляменті в Бонні 12 квітня п. р.

Що таке невтронова бомба і чому такий шум учинився в країнах совєтського бльоку з приводу відомостей, що цю зброю має чи може масово виробляти американська індустрія? Знавці запевняють, що невтронова бомба не така шкідлива, як бомби атомові та водневі. Радіюс смертельного діяння невтронової бомби невеликий. Однак, атомова чи воднева бомба має силу винищити все живе й зруйнувати господарство мільйонових міст і цілих провінцій. Адже атомова бомба, що впала на Гірошіму в Японії в серпні 1945 р., знищила відразу більше як 60 тисяч людей, а потім тисячі японців повмирали наслідком зараження радіоактивністю. Теперішні, вдосконалені бомби — совєтські й американські — мають ударну силу більшу вдесятеро й вище від „невинної" бомби, що знищила Гірошіму й Наґасакі 1945 року.

Тому крик із Москви та інших підсовєтських столиць проти невтронової бомби, як „нелюдської", „капіталістичної" чи „імперіялістичної", не має морального оправдання. Ця пропаґанда має завдання політичне й стратегічне. Бо невтронова бомба може спинити атаку совєтських панцерників, що знаходяться в Східній Німеччині та в інших країнах - сателітах. Вона здібна знищити живу силу, військо, що обслуговує панцерники, але матеріялу не руйнує. Таким чином, невтронова бомба страшна аґресорові, бо його надії захопити Західню Европу одним махом були б змарновані.

Здавалось би, що уряди держав, приналежних до НТО, визнають своє право мати в руках таку зброю, яка може охоронити їх від несподіваної сухопутньої атаки зі Сходу. Однак, тут бачимо дивну нелогічність. Европейські союзники Вашінґтону „умивають руки": мовляв, коли американці хочуть, то нехай самі продукують невтронові бомби, а „наша хата скраю"... Така позиція европейських союзників НАТО давала б Москві нагоду всю свою пропаґанду спрямувати на Америку, яка, мовляв, хоче виробляти „нелюдську" невтроно-

(Закінчення на ст. 3-ій)

СОВЄТСЬКА „МАЛА АМЕРИКА"

Сітка совєтського шпигунства в ЗСА і в Канаді, як показало нещодавне розсконспірування шпигунських організацій, які ховаються під дахами совєтських посольств по всьому Заході, густо розкинуті в Північній Америці, в так званому центрі ненависного для СССР „імперіялізму" і „капіталізму".

Характер цієї шпигунсько - підривної роботи розкрив недавно майор шведської армії Пер Ліндґрем в офіційному шведському військовому (армійському) часописі: „Контакт з армією", який виступив із сенсаційними даними про величанські зусилля совєтських КҐБ і ГРУ у підготові шпигунів для спеціяльної „діяльности" в ЗСА. Відомості шведського майора можна б вважати за фантастику, навіяну романами Аґати Кристі, якби ці відомості не були загрозливою для ЗСА дійсністю.

А дійсність ця така: в Україні, в засекреченій зоні, званій в КҐБ — „мала Америка", існує ціле місто, яке відрізане від оточуючого совєтського життя і яке є під посиленою охороною відділів каґебістів: в цій „малій Америці" зорганізована „вища академія" шпигунства, яка готує аґентів для висилки до ЗСА. Кандидатів і „мешканців" цього шпигунського міста набирається із студентів університетів СССР. Ці студенти повинні бути найбільш надійними, перевіреними і вірними комуністичній ідеології, а також повинні мати „зразкове" соціяльне походження та родовід. Крім того, такі студенти повинні бути і відмінниками університетського курсу. Більше того, кандидати на мешканців „малої Америки" для досконалого вивчення шпигунства в ЗСА, по приїзді до цього шпигунського міста переходять іспити за спеціяльною шпигунською програмою і тільки ті, хто витримав такий іспит, стають мешканцями шпигунського міста на декілька років.

Місто це є зовсім відрізане від зовнішнього світу: ніхто, ніде і ніколи не може з нього виїхати і до нього в'їхати.

Життя в „малій Америці" влаштоване на зразок середнього американського міста і ввесь порядок життя виключає будь - який зв'язок з російською мовою і звичаями: навпаки, вихованцям шпигунської „академії" прищеплюється американський спосіб життя і „американська" мова (для відрізнення від англійської) під керівництвом американських викладачів комуністів. Там же існують специфічні ресторани, бари, кінотеатри, в яких показують американські кримінальні фільми про те, як аґенти Еф-Бі-Ай ловлять шпигунів...

Також є в „малій Америці" комуністичні та інші американські часописи. Коротко кажучи, мешканці „малої Америки", крім „вивчання" шпигунства, повинні пристосовуватись жити так, як живе середній американський громадянин. Після декількох років такого „американського" життя виробляється першоклясний шпигун, який досконало володіє американським „діялектом" і який досконало знає все життя Америки у всіх її особливостях, звичаях і деталях.

Мета навчання у шпигунській „академії" „малої Америки" є подвійна: частина майбутніх аґентів підготовляється до підривної роботи на випадок війни („льокальної"), а інші — до постійного проживання в ЗСА на фальшивих пашпортах, які бездоганно виготовляються в московській державній друкарні.

Групи шпигунів до висилки в райони „льокальних" війн (Анґоля, Етіопія, Родезія, Сомалі і т. п.) перемінюються там на „американських аґентів" комуністичного напрямку і підбурюють місцеве населення проти „імперіялістів" з вашінґтонського уряду і поширюють брехливу „інформацію" про життя „пригніченого" та „знедоленого" американського народу. Бачучи і чуючи таку пропаґанду „справжніх американців", населення країн, де відбувається „льокальна" війна, переходить на бік комуністичних організацій.

Шпигунів з „малої Америки" для „мирних цілей" висилається до ЗСА і там вони починають жити під виглядом звичайних міських обивателів, знаходять роботу, переважно на підприємствах, які працюють на оборону країни, і тут уже поле їхньої діяльности безпосередньо зв'язане з аґентами із совєтського посольства.

Приїжджають до СССР такі совєтські „американці" в ролі туристів із ЗСА і їхньою метою, після повернення із Совєтського Союзу, є пропаґанда про „успіхи" і „досягнення" совєтської влади та про „чудове" життя громадян СССР.

Ця „праця" „малої Америки" майже завжди має успіх, бо середній американець, який ніколи не був в СССР, охоче вірить своєму ж „землякові", який побував туристом в Совєтському Союзі...

Крім такої „мирної" праці, шпигуни „малої Америки", які постійно живуть в ЗСА під виглядом обивателів - американців, намагаються дістати працю в „допоміжних органах НАТО в ролі бюрових слу-

(Закінчення на ст. 3-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

ХЕМІЯ В ПОХОДІ

Здається, немає ділянки знання, щоб за такий короткий час зуміла впровадити стільки змін в життя модерної людини як хемія.

Прародичем хемії була альхемія, що в її основу лягла ідея перетворення нешляхетних металів і речовин в золото та срібло.

Середньовічні альхеміки вірили, що ввесь світ побудований з 3-ох начал (сірки, ртуті та соли) і 4-ох хемічних елементів (землі, води, повітря та вогню). Очевидна річ, що те все було основане на нігластві. Сьогоднішня модерна хемія нараховує 103 первні, погруповані в таблиці Менделеєва після їх хемічних і фізичних прикмет, а хемічний промисел користується 50 тисячами неорганічних та 10 мільйонами органічних сполук.

Про драматичний розвиток хемії свідчить факт, що ми користуємося сьогодні тисячею різних хемічних продуктів у формі синтетичних волокон, промислових і будівельних матеріялів, добрив, комахобвивчих засобів та ліків, з яких щонайменше половина не існувала ще 10 років тому. Немає сумніву в тому, що це тільки початок та що існуюча кількість хемічних продуктів при кінці цього сторіччя щонайменше подвоїться.

Одним з найбільших досягнень хемії вважається створення рільничої, чи пак „зеленої" революції, яка врятувала від голодової смерти щонайменше одну третину населення нашої плянети.

Приголомшливі перспективи відкриває хемія перед людиною на прикладі Японії, яка на один гектар посівної площі вживає 5-кратно більшу скількість охоронних засобів рослин, збільшуючи в той спосіб 2-кратно свої збори в порівнянні зі зборами в Европі та ЗСА. Систематичне стосування комаховбивчих засобів не тільки збільшило видайність зерна з одного гектара посівної площі, але теж виелімінувало у великій мірі поширення недуг, спричинених переносом бактерій комахами.

Краща віджива та кращі санітарні відносини зменшили смертність немовлят та продовжили пересічний вік людини. Сьогодні маємо поверх 4 більйонів людей на світі, в 2000-ім році це число збільшиться до 7 більйонів. Чи вистачить харчів для тих всіх людей? На думку Е. Ґреґорі, визначного спеціяліста харчових проблем в світі, наша плянета спроможна прокормити 35 більйонів людей при раціональнім стосуванні уліпшень метод управи ріллі, як це практикується сьогодні в Голляндії та Японії. Поруч „зеленої" революції, хемія започаткувала матеріяльну революцію продукцією нових речовин, на чолі з синтетичними волокнами (найлоном, дейкроном та різного роду ацетатами). Ті нові продукти хемічної промисловости становлять найбільшу ревеляцію з усіх новостей, що досі появилися колинебудь на текстильному ринку.

У 2,000-му році продукція синтетичних будівельних та промислових матеріялів перевищить продукцію сталі в світі. Нові конструкційні матеріяли, над якими тепер працюють в хемічних лябораторіях, будуть поєднувати міцність природних кришталів металу з елястичною характеристикою синтетичних матеріялів. Ця речовинна революція відкриває перед людиною нові горизонти, які дозволять їй бути не невільником, а паном свого довкілля.

Через епохальний поступ в біохемічній фармакології людина збільшила майже в чудесний спосіб охорону свого здоров'я при допомозі антибіотиків та цілої низки модерних ліків. Фармакологи говорять щораз голосніше про можливість винаходу синтетичних, психоактивних ліків, якими можна буде зміняти довільно психіку людини.

Хемічний промисел, що стоїть досі на 4-ім місці у світі (по нафті, металах та транспорті), висунеться в недалекій майбутності на перше місце, поруч такого технологічного ґіганта, як електроніка. Але людство стоїть тепер на технологічнім роздоріжжі розвитку технології та затруєння довкілля. І тут стелиться перед хемією історичне завдання не тільки стати ключем майбутнього, але також найти спосіб охорони природи перед нищівною дією технології.

Вже сьогодні працюють сотки хемічних лябораторій, завданням яких є знайти спосіб охорони та боротьби з затруєнням природи і збільшення видайности рільничих продуктів. Те завдання — це найбільше зусилля науки в історії, що своєю глибиною та діяпазоном переходить рамки програми досліджения космічних просторів.

ЗАЯВА ВІТАЛІЯ КАЛИНИЧЕНКА

III

З метою русифікації створюються умови для міґрації населення поміж УРСР та РСФСР. В Україні надалі в її Правобережжі впродовж десятків років існує хронічне безробіття, через що люди змушені виїжджати до Сибіру чи інших більше сприятливих місць Росії. Разом з тим у РСФСР працюють вербувальні бюра для росіян, що бажають поселитися задля вигідних умов, у сільській місцевості України.

Створювана тисячиліттям культура і духовне надбання українського народу паплюжиться фальшивою російською доктриною.

Навчально-виховний перебіг дошкільних, шкільних і вищих закладів, академічні студії, засоби масової інформації поставлено так, щоб придушувати національну гідність українців.

Спотворюються факти історії України, брехливо викладаються питання самобутности українського народу, походження і розвитку української мови тощо.

З іншого боку, все, що стосується Росії і російського народу фальшується так, щоб довести велич російської імперії (СРСР) і месіянську ролю російського народу.

Всебічне обдурення — ще з дитинства пересічний українець вважає, наприклад, що він з походження є росіянин-москвич, але тільки провінційний, окраїнний. Звідси, нібито, і його назва — українець.

Разом з тим українців, що набули національної свідомости, пізнали правду про свій народ і Україну, оголошують буржуазними націоналістами. Будь-яке висловлення своїх думок погрожує ув'язненням особи на тривалий термін до табору примусової праці, або психіятричної тюрми.

Як і в усі часи існування російської імперії, зараз переважна кількість політичних в'язнів СРСР є українці, — патріоти, єдиною провиною яких є пізнання самого себе і любов до України.

II. Русифікація з мусу

В результаті жорстокої політики державної примусової русифікації в Україні склалися такі життєво-політичні умови, за яких люди змушені пристосуватися до них, щоб забезпечити своє існування,а не лише щоб зробити кар'єру.

Через зневіру людей у можливість внутрішньо-політичних змін національного характеру, виник феномен пристосування.

Виникають нові речники, і нові підспівувачі, що здеморалізувавшись (чесні ґвалтують своє сумління), дують в унісон облудному голосу з Кремля.

І ті, що сидять вище, і ті, що, як кажуть, на місцях, добивають рідну матір — чи то йдеться про „наукову" розвідку, чи в ділянці літератури, чи в громадсько-політичном житті, чи, навіть, у побутовому житті.

Із феномену пристосуванства на Україні виник тип українця-малороса.

Пересічний малорос іде за течією; у політично-громадському житті він пасивний. Залишаючись за своїм характером українцем, такий молорос поступово забуває українську мову, хоч знання російської виявляє з помітною домішкою українізмів до кінця життя; через брак гуманітарних знань, він стає великоросійським патріотом і діти виховує вже росіянами (бодай, у пашпорті вони зазначені українцями). Ті малороси разом з євреями складають більшість негуманітарних науково-академічних апаратчиків СРСР, бачимо їх серед офіцерства, — сюди не належать мешканці міста і робітничих селищ, ті, які допіру вийшли з села.

Феномен пристосуванства породжує і мерзенного типа малороса, малороса, який в усі часи посідав місця державно-партійного апарату усіх щаблів, був завжди бюрократом.

Остерігаючись, щоб його не звинуватили у т.зв. буржуазному українському націоналізмі, такий малорос знищував усе, що виявляло національні ознаки.

Певною мірою такі люди спричинили українофобство з боку росіян.

III. Русифікація самоусвідомлена

Яскравим свідченням „торжества ленінської національної політики" є „історичні" досягнення КПРС у ділянці „стирання різниць поміж націями і народностями" та „створення нової історичної спільноти — нації — радянського народу", яка в Україні виявляється у самоусвідомленій русифікації українців, тобто русифікації „свідомої", як мети, як ... (нечітко), як події найвищого порядку.

Ми — жертва політики русифікації. Чому ж так сталося, що в часи найбільшого розквіту української нації, українці зрікаються рідного народу, з доброї волі перебирають на себе чуже? Чи може вони не здатні зрозуміти того обману? Але чому їх не оголошують зрадниками батьківщини і не засуджують за статтею 56 КК УРСР!

Ба, зовсім навпаки — такі люди зазнають поваги і для них відкриваються двері офіційного злітання вгору. ...(нечітко). Ні, українці затроєні наркотиком ідеологічного дурману!

Стан української радянської дійсности заперечує розквіт нації і навіть кожний бачить заникання національних ознак.

Щодо майбутнього держава поставила собі за мету вбивство — зникнення націй. Про минуле України українцям соромно й згадувати, бо кому приходило б в голову, що України, як держави, ніколи не було (нібито лише зараз є УРСР); Київська Русь вважається за російську (у значенні московської) державу. Розмовляти українською мовою сприймається за ознаку „хохлацького" походження з південних закутків.

З другого боку — яка велич бути росіянином; ще немовлятком українець бачив фантастичний малюнок „золотобанного Кремля в столиці його батьківщини"; а ще інша велич — скоро весь світ вивчатиме російську мову!

Так прищеплюється українцям психологічний комплекс своєї менцовартости.

Разом з тим набування освіти, розвиток своєї особистости можливий тільки через російську мову і російські культурно-духові вартості.

Таким чином логічно виникає комплекс надолуження, щоб дорівнятися до „вищого" — українець вибирає шлях російської асиміляції.

Самоусвідомлена русифікація висвітлює трагічне національне становище українців. Державно-партійна політика супроти такої асиміляції — однозначна, таке явище вважається „проґресивним". Офіційні чинники заохочують до творення „науково-теоретичних" праць на тему самоусвідомленої русифікації і сприяють їх пропаганді.

Такою є наша радянська дійсність.

Підписаний Радянським Союзом Кінцевий акт Гельсінкської наради зазначає: „Держави-учасники будуть поважати права людини і основні свободи, у тому — свободу думки, совісти, релігії, переконань, зібрань, без розрізнення раси, статі, мови і релігії. Вони будуть сприяти і розвивати ефективно здійснення громадських, політичних, економічних, соціяльних і культурних прав і свобід, які випливають з ... (нечітко) у кожній людській особовості і є суттєвими для її вільного і повного розвитку. У ділянці прав людини основних свобід, держави-учасники будуть діяти у згоді з метою і принципами статуту ООН, Загальної декларації прав людини."

Але це, що радянський уряд заявляє, що СРСР, нібито, повністю виконує Загальну деклярацію і міжнародну конвенцію з питань громадських і політичних прав і всі пункти Кінцевого акту, свідчить, що Кремль зовсім не має наміру лібералізувати свій режим, навпаки — ми відчуваємо закрут гайок.

Портрет Сталіна вже з'явився під робочим шклом чинників державно-партійного апарату.

Не можна говорити про порушення Гельсінкських угод у СРСР, бо в Радянському Союзі зовсім відсутні елементарні права людини і свободи.

З названих причин я зрікаюся радянського громадянства.

До заяви я додаю:

1. Пашпорт колишнього громадянина СРСР Калиниченка В. В.
2. Військовий квиток.
3. Диплом про закінчення Київського інституту народного господарства імени Коротченка.
4. Копію вироку, за яким я відбув 10 років ув'язнення.

Серпень 1977 В. Калиниченко"

[Кінець]

BREZNIOVIUS ANTE PORTAS...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

бомбу. Мабуть президент Картер хотів вияснити ситуацію і тому заявив, що американський уряд відкладає продукцію невтронових бомб на необмежений час. Вашінгтонський уряд поставив також передумову: відкладення продукції невтронової бомби стоїть в зв'язку з вимогою до Москви: зменшити совєтські збройні сили, що загрожують безпеці Західньої Европи. На те відповідь Брежнєва: про це Москва не хоче й не буде дискутувати з Вашінгтоном.

Збираючись летіти в Західню Німеччину, совєтський ватажок хоче натиснути на німецький уряд, щоб і надалі тримався „холодно" до фабрикації невтронових бомб і не виявляв бажання розмістити їх на території Західньої Німеччини. Коли Бонн та столиці інших держав — членів НАТО послухають ласкавих фраз Брежнєва, то це був би великий успіх московської дипломатії, бо так була б забезпечена перевага совєтського Бльоку в Европі.

Заходи Москви — не дати збройним силам НАТО в Европі зміцніти турбують непомалу комуністичний Китай. При кожній нагоді китайські дипломати в Европі перестерігають міністрів держав НАТО перед московською агресією.

Дискусія про невтронову бомбу в Німеччині не закінчена. Партії, що стоять в опозиції до уряду, часто покликаються на Китай, який пророкує неминучу атаку армій Совєтського Бльоку на Західню Европу і радить державам НАТО збоїтись, теж невтроновими бомбами. Бо Москва, взявши в руки Европу, легко поборола б і Китай.

СОВЄТСЬКА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

жбовців, доглядачів будинків і т. п., і, звичайно, збирають відомості розвідчого характеру для передачі до совєтського посольства.

Просякають випускники совєтської „малої Америки" і до окупаційних частин американського війська в Західній Німеччині і там ведуть пропаганду проти командного керівництва, влаштовують п'яні бешкети і скандали, щоб таким чином викликати озлоблення і ненависть німецького населення проти американських військ.

Така то совєтська шпигунська фантастика, перетворена Совєтським Союзом в грізну для ЗСА дійсність, яку підтверджує постійне викриття совєтських шпигунів у ЗСА і в Канаді.

Як уже відомо з англомовної преси ЗСА, „мала Америка" це вже виявлене друге місто в Україні. Перше таке місто було виявлене також в Україні під назвою: „Кока - Кола місто", а друге: „мала Америка", про яке тут мова.

З цього можна сміло припускати, що таких міст по СССР є багато більше.

(На підставі чужої преси подала Ірина Левицька)

Мґр Богдан Ясінський...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

го Уряду УНСоюзу в особах Степана Гавриша, головного організатора, і Євгена Іванціва, головного радного, відтак вшановано пам'ять померлих членів. Остап Зенюк відчитав обширний протокол з попередніх Річних зборів, який присутні прийняли без поправок з висловленням признання протоколянтові. Відтак приступлено до звітів членів Управи і першим звітував скарбник Округи Іван Малко, який інформував про фінансові справи. За його словами, стан каси на день нарад виносить 111.42 доляри. Секретар Округи Остап Зенюк у своєму звіті подав, що його праця була обмежена виключно до писання протоколів та що він не мав жадного контакту з Канцелярією УНСоюзу. Загальний звіт про працю Округи склав виконуючий обов'язки голови мґр Богдан Ясінський. Він заявив, що коли вибраний голова Округи Теодор Хай занедужав, то він від 1-го квітня 1977 року, як перший заступник, виконував обов'язки голови. У звітовому часі Округа придбала 35 нових членів, що він не вважає за задовільне; він був в контакті з Організаційним Відділом УНСоюзу, Округа відбула осінні організаційні наради, в імені Окружного Комітету передав грошеві нагороди УНСоюзу для випускників Школи Українознавства у Вашінгтоні, як також був присутнім під час зустрічі з сенаторами і конгресменами в Вашінгтоні, яка відбулася старанням УНСоюзу. За Контрольну Комісію звітував її голова дир. Емануїл Притула, який заявив, що, переводячи контролю, Комісія знайшла усі касові записи в порядку, як також і протоколи секретаря, і тому поставив внесок на уділення уступаючій Управі вотум довір'я. По звітах відбулася оживлена дискусія, слово в якій забирали д-р Ярослав Ґелета, Данило Пісецький, Адам Ціздин, проф. Михайло Хома, Іван Малко, Микола Турик і дир. Емануїл Притула. Вияснення дискутантам давали мґр Богдан Ясінський і Степан Гавриш. По уділенню абсолюторії, на внесок Данила Пісецького, обрано Управу Округи на 1978 рік в складі: мґр Богдан Ясінський — голова, проф. Михайло Хома і Адам Ціздин — заступники голови, Остап Зенюк — секретар, Іван Малко — касир, а членами Управи обрано усіх голів Відділів, приналежних до Округи. Контрольну Комісію очолив дир. Емануїл Притула, як голова, а членами обрано Данила Пісецького і д-ра Ярослава Ґелету. Запрошений до слова головний організатор Степан Гавриш проаналізував працю цілости УНСоюзу, заторкуючи усі ділянки його праці, як також зупинився і над працею поодиноких Відділів Округи, як в році 1977, так і в біжучому 1978. При тому згадав недалеку 29 Конвенцію УНСоюзу і дав деякі інформації про приготування до неї. Опісля промовляв головний радний Євген Іванців, який заторкнув справу молодих професіоналістів, стан української еміграції, говорив про молодь і методу її охоплення УНСоюзом, як також згадав про загальний стан етнічних груп.

По доповідях відбулася дискусія, в якій дискутанти заторкнули ряд важливих справ. Слово в дискусії забирали: дир. Емануїл Притула, Теодор Хай, Данило Пісецький, Микола Турик, д-р Ярослав Ґелета, Остап Зенюк, Адам Ціздин, проф. Павло Фенчак, Іван Малко, проф. Михайло Хома і Антон Лукіянчук. Дискутантам відповідали Степан Гавриш і Євген Іванців. Перед закінченням нарад новообраний голова в імені вибраної Управи зложив присутнім подяку за довір'я, а відтак подав плян праці на біжучий рік, що включає відзначення ювілеїв видань УНСоюзу відповідною імпрезою. Полякувавши присутнім за участь в нарадах, запросив їх на перекуску, яку приготовили пані Малко і її муж.

Лемківщина в центрі реґіональних справ

Проф. В. Кубійович підкреслив на першій реґіональній конференції в Ню Йорку в 1963 р., що найпершим завданням наших реґіональних діячів зібрати матеріяли з Лемківщини, науково опрацювати й видати їх, бо інакше безповоротно пропаде документація про нашу Лемківщину. Виселення лемків з рідної землі знищило багато документів, але лемки, розсіяні по цілому світі, повинні подбати про збереження історії Лемківщини в усіх її проявах — звичаїв, фолкльору, пісень, ноші, всієї духової й матеріяльної культури. Одначе досі дуже мало зроблено в тому напрямі.

Тому Комісія реґіональних дослідів і публікацій при НТШ - ЗСА присвятила свою 15-ту конференцію в Ню Йорку 5-го листопада 1977 р. головно лемківським справам. Голова тієї комісії, д-р В. Лев, відкрив конференцію, згадуючи недавно померлого ред. Юліяна Тарновича та візвав постанням з місць і хвилиною мовчанки вшанувати його пам'ять. Дурбак у теплих словах згадав про сл. п. Ю. Тарновича - Бескида, уродженця Лемківщини, як основоположника нашого реґіонального руху. Він редаґував популярний місячник „Наш Лемко", видав понад 20 книжок про Лемківщину, живим і друкованим словом старався відродити лемків і приєднати їх до українського материка в дусі всеукраїнської соборности.

Ред. Михайло Дзвінка, що недавно прибув з Польщі, прочитав одногодинну доповідь про Лемківщину, діячів лемківського відродження, літературного руху, значення лемківського діялекту. Лемки вважають лемком тільки того, що говорить лемківським діялектом, одначе внаслідок виселення й розпорошення по світі лемки переходять на українську літературну мову. Між консервативними лемками закорінилося русофільство, підтримуване поляками, щоб відділити лемків від українців. Великий вплив на соборницьке настановлення лемків мав ред. Ю. Тарнович своїми виданнями. В Польщі живе понад 300.000 лемків, в ЧСР — 70.000, скільки в УРСР — невідомо. В ЧСР, на Пряшівщині, за 30 років лемки видали 200 книжок, в УРСР — три співаники, в Польщі видають „Лемківську сторінку" в „Нашому Слові" у Варшаві та друкують лемківські матеріяли в календарях. Він згадав про багатьох діячів - лемків та їхні видання. Вкінці підкреслив потребу видання лемківського реґіонального збірника, що охопив би цілу Лемківщину, з описом цілого життя, на всіх ділянках. Ця, добре опрацьована доповідь повинна бути видана в цілості, бо вона вносить багато нового в наше лемкознавство.

Голова НТШ, д-р Я. Падох, ствердив, що існує Організація Оборони Лемківщини, Фундація Дослідження Лемківщини, але необхідно про НТШ створити Лемківську Комісію або Комісію Лемкознавства для збирання, опрацьовування й видавання лемківських матеріялів. Відділ ООЛ в Ню Йорку звернувся до Українського Наукового Інституту в Гарварді, щоб видати монографію про Лемківщину. Редактором її мав бути проф. Б. Струмінський.

Секретар КРДП, І. Дурбак, прочитав протокол з останньої реґіональної конференції 30 жовтня 1976 р. і звітував про діяльність реґіональних комітетів у 1977 р. Появився реґіональний збірник Мостищини „У вирі життя" о. П. Чавса. Приготовляють реґіональні збірники: Бойківщина, Городенківщина, Гуцульщина, Зборівщина, Золочівщина, Підгаєччина, Снятинщина, Сокальщина, Стрийщина, Яворівщина, Ярославщина, Лемківщина. Інші томи приготовляють: Бережанщина, Чуцульщина, Збаражчина, Дрогобиччина, Станиславівщина, Тернопільщина (3-тій том). Деякі повіти, як: львівський, городецький, жовківський, кам'янецький, рогатинський, коломийський досі не створили своїх реґіональних комітетів, або перестали працювати, і не дають знаку життя. Появляються реґіональні бюлетені: „Бойківщина", „Гуцулія", „Квітучі Береги" (Стрийщина), „Голос Підгаєчан", „Снятин", „Терноп. Бюлетень" і ін.

У 1977 р. відбулися успішні з'їзди: буковинців, станиславівців і тернополян. Досі появилися родовідні хроніки: Петрушевичів, Ліщинських, опрацював „родовідне дерево Волянський" (мґр Ст. Волянський). Існує 21 реґіональних комітетів і 6 земляцьких товариств, разом 27 реґіональних комітетів і товариств.

Дальше звітували представники реґіональних комітетів: О. Савчинський (Стрийщина) видав 17 чисел „Квітучих Берегів". Б. Катамай, голова Стан. комітету, приготовляє II том. Ред. Л. Бурачинська (Світове Об'єднання Гуцулів — Філядельфія) приготовляє гуцульський збірник. Має появитися і Гуцульський альбом — ілюстрована історія Гуцульщини. Дир. Ю. Ревай, голова Ради Культури УКК, привітав конференцію. Він заступав Союз Карпатських Українців, що видав кілька книжок про Карпатську Україну. Д-р І. Гвозда, голова Світової Федерації Лемків, з'ясував лемківські видання. Єдині лемки видають свою газету — „Лемківські Вісті", Гарвард має видати монографію про Лемківщину. — Д-р Р. Кос приготовляє збірник про Комарянщину. — Маестро Василь Авраменко привітав учасників конференції. Він 50 років в Америці й Канаді працював в ділянці нашого танкового й фільмового мистецтва, має свій архів, але не має його де примістити. — Є. Манацький звітував про Бережанщину, інж. І. Кравчук про Сокальщину, приготовляється видання бюлетеню „Надбужанська Земля". — Д-р Р. Миколаєвич приготовляє III-тій том „Шляхами Золотого Поділля" (Тернопільщина). Ред. М. Островерха ствердив, що хоч Бучацький комітет зліквідувався, але оптимісти задумують видати II-ий том. — Д-р Л. Луців приготовляє II-ий том Дрогобицького збірника.

В дискусії над доповіддю ред. М. Дзвінки промовляли: д-р Л. Луців, д-р М. Вацик, ред. Ст. Женецький, інж. І. Кравчук, І. Дурбак, д-р І. Гвозда, вкінці відповідав ред. Дзвінка. І. Мартинюк, автор книжки про село Ценів (Бережанщина), розказав, що його спонукало написати хроніку свого села? — І. Дурбак прочитав доповідь мґра Ст. Волянського „Родовідні хроніки". — Інж. Пінковський згадав про хроніку роду Ліщинських.

Д-р В. Лев подав підсумки конференції та закрив її. Були 23 особи, заступлені були: Бережанщина, Бучаччина, Гуцульщина, Дрогобиччина, Карпатська Україна, Лемківщина, Львівщина, Комарянщина, Підгаєччина, Сокальщина, Станиславівщина, Стрийщина, Теребовельщина, Тернопільщина, Яворівщина. Головна доповідь про Лемківщину ред. М. Дзвінки, що був свідком лемківської трагедії та багато працював над лемківською тематикою в Польщі, як співредактор „Нашого Слова" у Варшаві, надала тон цілій конференції. Не тільки лемки, але і всі наші наукові інституції повинні зайнятися лемківською тематикою, зібрати, опрацювати й видати джерельні праці про нашу княжу Лемківщину.

І. Дурбак

Замість квітів на свіжу могилу нашого Земляка
бл. п. д-ра Василя Яшана
зложили на Альманах „Городенка":

Василина Гординська	$25.00
Осипа і Ераст Куровицький	25.00
Інж. Богдан Білинський	20.00
Зеновія й Іван Бундзяки	20.00
Зеновія і Василь Никифоруки	20.00
Мирослава Повх	20.00
Василь Бабій	15.00
Корнеля і Роман Соболі	15.00
Каролина Лавришко	10.00
Наталія Сасвич	10.00
Іван Станецький	10.00

В глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Друзів і Знайомих,
що в п'ятницю, 21-го квітня 1978 року,
по довгій та важкій недузі,
прийнявши Найсвятіші Тайни,
на 68-му році життя відійшла у Вічність

бл. п.
ІРИНА (ОРИСЯ) ШИПАЙЛО-БОВАНКО

Студентка права й економії на Львівському Державному Університеті, абсольвентка Державної Музичної Консерваторії у Львові і Високої Торговельної Школи — Буляндa у Кракові, б. учителька Торговельної Школи в Яворові, службовичка Повітового Союзу Кооператив в Коломиї, секретарка і ревізор Централі „Маслосоюзу" у Львові, довголітня голова і диригентка хору 11-го Відділу СУА, скарбничка Фед. Кред. К-ви „Самопоміч" і поштова урядничка в Трентоні, Н. Дж.

Вдова по сл. п. інж. Степанові Бованко, б. адміністраційному директорові „Живець Черче" в Україні та співосновникові „Українське Селище Черче" в Крімрідж, Н. Дж. біля Трентону, Н. Дж.

ПОХОРОНИ відбулися в Трентоні, Н. Дж. 24-го квітня 1978 року, з церкви св. свщм. Йосафата, на місцевий цвинтар Пречистої Діви Марії.

Друзі і Приятелі Покійної

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими
про смерть
Найдорожчої МАМИ

бл. п.
ІРИНИ з ШИПАЙЛІВ БОВАНКО

нар. 15-го листопада 1909 р. в Коломиї, Україна.

Померла 21-го квітня 1978 року в Трентоні, Н. Дж., заосмотрена Найсвятішими Тайнами.

Про молитви просять:
син — ОЛЕКСАНДЕР
тета — ОЛЬГА ШИПАЙЛО
тіточна сестра — ОКСАНА ЩУРОВА
з чоловіком ЛЕВОМ
і Родина в Україні

Повідомляємо всіх Приятелів і Знайомих,
що на Провідну Неділю, 7 травня 1978 р.
на українському православному цвинтарі
св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
між годинами 1-ою і 2-ою відбудеться
ПАНАХИДА і ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА на МОГИЛІ
нашого Незабутнього ЧОЛОВІКА, ТАТА і ДІДУСЯ
св. п. інж. СЕРГІЯ ЗАХВАЛИНСЬКОГО

Родина

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ
бл. п.
ЯРОСЛАВА ГРИНЕВИЧА
буде відслужена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в четвер, 4-го травня 1978 року
в оо. Студитів у Кастель Гандольфо, Італія
Про молитви просить —
сестра ДАРІЯ ВИТАНОВИЧ з Родиною

20-ліття Осередку НТШ у Вашінґтоні

Як відомо, американське НТШ має свої Осередки по більших місцях поселення українців у ЗСА. Таким Осередком є Вашінґтон, Д. К., що 19-го лютого 1978 року відсвяткував Науковою Конференцією своє 20-ліття. Осередок засновано 16-го листопада 1957 р.

За ініціятивою проф. д-ра Романа Смаль - Стоцького, тодішнього голови АНТШ, а старанням проф. Пантелеймона Ковалева, проф. д-ра Юрія Старосольського і проф. Лева Окіншевича, членів ще европейського НТШ, скликано основуючі збори і в 1957 р. ериґовано Осередок НТШ у Вашінґтоні. Головою Осередку став проф. П. Ковалів, а секретарем д-р Ю. Старосольський, що сповняв також функції скарбника. Завданням Осередку було пропаґувати ідеї НТШ на терені Вашінґтону, уряджувати наукові конференції, реферати, дискусії тощо.

Уже в перших роках свого існування Осередок виявив неабияку діяльність. Шевченківські Конференції, що їх Осередок уряджував щороку разом з вашінґтонською групою УВАН стали традиційними у Вашінґтоні, а наукові доклади членів Осередку, відповідно до фаху прелеґента характеризували діяльність Осередку. Такий стан тривав приблизно на протязі 10-ох років.

У 1967 році проф. П. Ковалів мусів покинути Вашінґтон і виїхати до Ню Йорку. Святочними сходинами члени Осередку попрощали свого заслуженого голову.

Загальні Збори, що були скликані на 15-го грудня 1967 р., вибрали новий провід, що з деякими змінами діє до сьогоднішнього дня.

В склад нового проводу увійшли такі особи: д-р Ю. Старосольський — голова, о. д-р М. Войнар — заст. голови (тепер в Ню Йорку), д-р П. Оришкевич — секретар, д-р І. Климкевич — скарбник та о. д-р митрат В. Макух — контролер.

Під теперішню пору Осередок нараховує 17 членів. Хроніка Вашінґтонського Осередку виявляє неабияку наукову діяльність. Релятивно невелика група членів Осередку виявила себе активно на протязі 20-літнього свого існування. Не місце тут перелічувати всі конференції, згадувати прелеґентів чи імпрези, які Осередок уряджував. Не можна, однак, поминути мовчанкою усяких з них. До них належить Наукова Конференція на Мерилендському університеті з нагоди 100-ліття американського НТШ в 1973 році і участь членів Вашінґтонського Осередку у Ювілейних святкуваннях АНТШ в Ню Йорку.

В Науковому Конґресі для відзначення 100-ліття НТШ, у якому доповідало 46 науковців, чотирьох були з Вашінґтонського Осередку. А це о. д-р Войнар, д-р Залуцький, д-р Оришкевич і д-р Яримович.

Іншою більшою імпрезою Осередку було святкування 70-ліття життя і 50-ліття громадської і наукової праці проф. д-ра Ю. Старосольського. Цю імпрезу Осередок улаштував 2-го лютого 1977 р. спільно з Вашінґтонською Станицею Пласту. Окрім гостей з Вашінґтону, Балтімору і околиці, на імпрезі був присутній теперішній голова АНТШ д-р Ярослав Падох.

При інших оказіях Осередок мав шану гостити у себе таких мужів української науки, як: проф. д-р Кубійович і ректор УВУ д-р Вол. Янів.

Реасумуючи працю Вашінґтонського Осередку НТШ і зважуючи обставини, серед яких приходилося Осередкові працювати, треба признати, що Осередок під проводом свого голови д-ра Ю. Старосольського таки сповняє свої статутові завдання і виявляє наукову діяльність.

Окреме признання належиться і секретареві Осередку д-рові Петрові Оришкевичу, що є душею Осередку НТШ у Вашінґтоні. Дім панства Оришкевичів не раз гостив у себе членів Осередку з нагоди різних сходин і засідань.

д-р Іларіон Калиневич

Мистецька виставка Миколи Романова в УВУ

Вийшло вже у своєрідну традицію серед місцевої громади українців Мюнхену, що Український Вільний Університет, побіч своєї наукової і педагогічної діяльности, уряджує і мистецькі виставки, — йде назустріч окремим українським мистцям, які бажають проявитися своєю мистецькою діяльністю і серед місцевої громади. Так, під патронатом УВУ відбулося відкриття виставки акварельних мініятюрових малюнків інж. Миколи Романа в п'ятницю, 10-го березня ц.р. Побачивши попередні виставки в УВУ він дався намовити на потребу такої виставки, і нав'язуючи її до 25-ліття своєї творчости, — виставив 25 своїх акварельних мінятюр, — переважно лісово - гаєвих красвидів різних околиць у різних порах року.

Виставку відкрив голова ЦПУЕНу, мґр Антін Мельник, який привітавши присутніх, накреслив сильвету особовости самого мистця, представивши його як інженера за фахом, який наполегливо плекає своє замилування до мистецтва, що в нього проявляється ще з дитинства, нахилом до малювання; у міру можливостей і обставин, він старався осягнути і в цій ділянці мистецьке знання. Тепер, відповідно до своїх потреб, він старається частинно й унапрямлювати своє життя, спрямовує його на подорожування, на відвідування навіть і заокеанських країн, що він пов'язує зі своїм мистецьким нахилом.

Тоді виступив і сам маляр, Микола Роман, який привітавши присутніх коротко накреслив плян своєї програми вечора, скромно заявляючи, що він не маляр, але він малює. Щоби присутні не подумали, що він жартує, він рішив доповнити виставку висвітлюванням ще прозірок своїх інших картин, щоби присутні „зорієнтувалися, що він не фантазує, але відтворює дійсність такою як вона є, бо такі картини — це дійсність, але треба мати щастя і вміти її знайти"...

Щойно при висвітлюванні прозірок виявилося, що інж. Микола Роман не тільки аматор своєї ділянки, але справжній мистець, що наполегливо й послідовно плекає своє мистецьке замилування в обраному ним жанрі, мініятюрних акварель і має поважний доробок — майже чотири сотні різних красвидів, малюнків церков, замків, і що навіть на виставці у нього є одна акварeля Максиміляneум (Баварського парляменту) так для проби, яка, на жаль, вже продана. Серед цих прозірок були акварельні малюнки добрих кілька десятків — різних гірських і лісових красвидів з різних країн, а передовсім з Німеччини (з Альп), зі ЗСА (зі Скелистих гір) з Канади, Бразилії, Перу (вибухаючий вулкан) та Арґентини, які намалював під час своїх подорожей, та які своєю композицією можуть становити зовсім відмінну тематично, хоча в основі подібну, виставку його чужих красвидів зі своєрідною гірською чи навіть субтропічною рослинністю та й відмінною дещо від европейської архітектурою.

Під кінець інж. Микола Роман висвітлив ще декілька прозірок зі своїх подорожей, які радше підкреслювали його пов'язаність з природою, ще з часів його дитинства, яке провів він в рідному йому Закарпатті. Ці прозірки відтворювали переважно красу природи Канади і ЗСА ранньою осінню, коли вона наповняється чаруючими барвами відживаючого, ще неопалого листя, що й мистець відтворив дуже вміло в багатьох своїх картинах.

Опісля тепло привітав присутніх гостей і маестра Миколу Романа ректор УВУ, проф. д-р В. Янів, що зупинившись коротко і на попередніх виставках, порівняв їх, та вказав на доцільність таких виставок, бо вони поєднують українців розкинутих в діяспорі, і що це поєднує й УВУ з мистецьким світом, і що плекання культури проявляється не тільки в науці й педагогіці, але й в мистецтві, і що метою УВУ є дальше співдіяти, — йти на зустріч мистцям в цій площині їхньої діяльности. Підкресливши своєрідний природний стиль акварель мистця, що легко подобаються кожному з учасників, він одночасно вказав, що з прозірок, яких він перед тим не бачив, як і присутні, — легко можна було запримітити поступовий розвиток творчости мистця, яка набирала все шляхетніших мистецьких властивостей. В кінці свого слова він побажав успіхів вистцеві в його заплянованих дальших виставках — в Мюнхені, в травні (для чужинецьких глядачів) та опісля в Ню Йорку.

Як мистець, Микола Роман спеціялізується в мініятюрних акварелях різної тематики, але переважають в нього картини гаєво-лісово-гірського характеру в різних порах року, а заокеанські — переважно осінню. Його картини дуже гармонійні, з витонченим відтворенням перспективи і зарисом тіней; вони природно схоплені — натуралістичні, з наявним проявом мистецького імпресіонізму, а подекуди замітні і нотки природного експресіонізму, (перебільшення), що й сукупно надає їм своєрідного мистецького вияву і вказує одночасно і на вдачу мистця. Композиційно вони вдалі, викінчені досить гармонійно підібраними кольорами в залежності від пейзажу (картини) і від пори року, що теж дуже природно відтворене в його картинах. Може й було б побажаним, щоби мистець взявся і за картини більшого розміру.

Опісля мистець гостив своїх гостей вином, що на цей раз прийшло аж з двох солідних, але не конкуруючих собі джерел — ЦПУЕНу і від приятеля мистця, пана Б. Микитчака. Сповнені приємними споминами і враженнями з проведеного вечора з маестром Миколою Романом, присутні, групками, ще довго говорили поміж собою про різні речі, про творчість нововідкритого мистця.

В. Бул

Комітет Відділів УНС...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

виконуючий обов'язки головного зв'язкового УН Союзу з Канадськими урядовими установами Богдан Зорич.

Вичерпний звіт з діяльности Окружного Комітету здав голова Петро Дяків. Звітодавець сказав, що це вже одинадцятий раз Ніягарська Округа відбуває річні збори і на протязі того часу були „товсті" і „голодні" роки. Найкращим роком був 1973, коли Округа придбала 193 нові члени, а в звітовому році придбано, на жаль, уже тільки 52 члени і тим виконано квоту на 47,2 відсотка. Він також згадав, що два Відділи в передконвенційному році взагалі не придбали нових членів. Говорив і про те, що Округи, не маючи статутових прав, не можуть контролювати праці Відділів. Голова ствердив, що відчувається брак обласного організатора, який міг би мати зв'язок з Відділами і координувати працю. Секретар Округи Єфим Омельченко звітував про працю на пості секретаря Округи і секретаря 451 Відділу. Він сказав, що до неуспіхів у праці зараховує мале зацікавлення молоді життєвими забезпеченнями УНСоюзу. За перешкодженого касира Михайла Боровського звіт склав голова Округи, заявивши, що сальдо Окружної каси на день нарад виносить 91.29 долярів. В імені Контрольної Комісії звітував Петро Самець, який перевірив книговодство Округи і ствердив, що знайдено усі касові записи в найкращому порядку. Ще коротко звітували про працю у Відділах пані Емілія Смаль, Дмитро Пищ і Петро Самець. Також Микола Клічук забирав слово в дискусії. По уділенню абсолюторії уступаючій Управі, на внесок Петра Самця обрано Управу Округи на 1978 рік в особах: Петро Дяків — голова, пані Катерина Онуфрик — заступниця голови, Єфим Омельченко — секретар, Михайло Боровський — касир. Контрольна Комісія: Петро Самець, Микола Бережук і Михайло Гладиш, а членами Управи обрано: пані Емілія Смаль, Дмитро Пищ, Никола Клічук і Осип Фаренич.

Петро Дяків подякував присутнім за довір'я і попросив до слова головного організатора Степана Гавриша, який дав загальний огляд розвитку і стану УН Союзу в усіх ділянках його активностей в минулому 1977 році. Дальше він проаналізував працю Ніягарської Округи і цілости організаційної праці в Канаді, як в минулому році, так і перших місяцях конвенційного року. С. Гавриш висловив признання Відділам, які систематично організують членів, а при тому згадав і про інертні відділи. Назакінчення він вручив голові Округи почесну плякету за те, що 1976 року усі Відділи в Окрузі мали придбаних нових членів. Плякету передано із спізненням, бо Округа не відбула організаційних нарад в минулому році. По доповідях С. Гавриша присутні ставили ряд питань, на які одержали від нього вичерпну відповідь.

Закінчуючи наради, голова Округи подав плян праці на біжучий рік, згідно з яким Округа святочно відзначить ювілеї союзових видань: 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя дитячого журналу „Веселка". Управа також доложить зусиль для відбуття секретарського курсу в осінніх місяцях. Подякою усім за участь в нарадах закінчив збори Петро Дяків, а відтак запросив присутніх на перекуску, яку приготовила Окружна Управа.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 28-го КВІТНЯ 1978 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Б-ва св. Юрія 239 Відд., о год. 6-ій веч. в домі УНС при 5004 N. Old York Rd. Проситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Інж. В. Винницький, предс.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7940. Розвідувачі

Не можемо „згасити" місячного світла, тому мусимо ховатися в тінях дерев!

Ми вже на другому боці летовища... Зачекайте тут, а Нкіма і я розглянемося ближче!

КОНҐРЕСОВІ ВІСТІ

орган Українського Конґресового Комітету Америки

Ч. 28. КВІТЕНЬ 1978 1978

ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ

З нагоди найбільшого у році празника

Воскресення Христового

складаємо найсердегніші бажання усім Центральним Організаціям і Установам, які входять в систему Укранського Конґресового Комітету, всім Відділам УККА та їхнім Управам, всім гленам керівних органів УККА, всім жертвенним платникам Українського Народного Фонду, та

ВСІИ ВЕЛИКИИ УКРАЇНСЬКИИ ГРОМАДІ

— щоб Господь наділив всіх їх здоров'ям, силою і енергією до праці для добра всіма нами укоханої укранської визвольної справи.

ЕКЗЕКУТИВА

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Нема кращого, веселішого і багатшого на чудову символіку свята, як свято Воскресення Господього. Це найбільше чудо-чудес — відвалення нагробного каменя та воскресення розп'ятого на хресті Христа — вказує не тільки на всемогучість Божої сили, яка може перемогти і смерть, але й на безсмертність Правди, якої не здавить ніякий людськими руками накладений камінь. І немає кращої та наявнішої символіки у відношенні до України і її народу, як свято Воскресення. Лютий ворог розпинає Україну й український нарід та радий живцем похоронити й важким камінем терору придлавити. Розпинали український нарід вже нераз за його тисячрічної історії: за татарської навали, в роках знищення Батурина й поруйнування Січі, в добі проголошення „не було, нема і бути не може'' української нації і її культури, під час варварської влади Еріха Коха у Другій світовій війні, за великого голоду — одного з найбільших злочинів в історії людства, — за масове винищування діячів культури тільки тому, що вони творили культуру українську. І тепер розпинають її жорстокими і безглузднимн актами терору, навіть за те, коли хтось покликується на конституцію держави, в якій живе, і покликується на існуючі закони, навіть за те, коли хтось пише листа до верховної державної влади.

Україна переживає сьогодні один із найважчих періодів у довгій своїй історії. І нераз раділи вже її вороги, що вона померла, що настала тільки Малоросія і що вневдовзі настане „один совєтський нарід'' — з московською мовою і культурою. Даремним були всі ті спроби і даремними будуть дальші акти терору, які частину людей ламають, але частину штовхають до реакції. Замала сила московського наїзника, щоби він міг закопати у могилі український нарід і привалити його незрушним камінем. Воскресення Христове є цілющим джерелом віри у перемогу правди. Воскресення Христове це не тільки церковне свято — це свято всіх людей, що вірують у вищу силу, у вищі правди Божі і людські, це свято, яке особливо нам, українцям, віщує, що як Воскрес Христос, так і воскресне поярмлена, але нескорена Україна.

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС

МИТРОПОЛИТ УПЦ В ЗСА СКІНЧИВ 80 РОКІВ

Блаженніший Митрополит Мстислав

Митрополитові Української Православної Церкви в Америці Мстислові Скрипникові сповнилося 10-го квітня 1978 року 80 років життя. З цього приводу вся українська вільна громада у світі, зокрема та особливо її зорганізована верхівка в цій країні — Екзекутива і Крайова Рада Українського Конґресового Комітету в Америці — почувають за свій обов'язок скласти Його Блаженству Владиці найсердечніші бажання та в пошані схилити голови у признанні великих заслуг Владики не тільки для Української Православної Церкви, але й всього українського суспільства. Владика Мстислав — за світським іменем Степан Скрипник, народився 1898 р. на Полтавщині, пережив в Україні визвольний зрив, як старшина армії УНР 1917-20, після того зактивізувався на Волині і був від 1930-1939 роках послом до Варшавського сойму від Волинського Українського Об'єднання. Однак, не погоджуючись з надто слухняною супроти тодішнього волинського воєводи Генрика Юзефського політикою ВУОб'єднання, був його єдиним членом-послом, який разом з Українською Парляментарною Репрезентацією підписав внесок на признання західньоукраїнським землям у Польщі територіяльної автономії. Був все своє життя українським патріотом-державником. Після смерти у трагічному випадку його дружини — був 14-го травня 1942 року хіротонізований на єпископа переяславського в Києві, але швидко потім був арештований і 2 роки в'язнений за гітлерівської влади. У роках 1944-46 був єпископом Української Автокефальної Православної Церкви, — після Другої світової війни переїхав у 1947 році до Канади, де був два роки єпископом Греко-православної Церкви в Канаді, — від 1950 року став архиєпископом, головою Консисторії і заступником Митрополита УПЦеркви в Америці, а після смерти Митр. Иоана Теодоровича – став у 1971 р. Митрополитом. Маючи за собою громадсько-політичний стаж — був і є завжди близько зацікавлений всіма загальноукраїнськими громадськими справами, а маючи особливий організаторський талант — став ініціятором і засновником релігійно-культурного осередку в Бавнд Бруку, тамошнього музею, школи і цвинтаря, який згодом перетворився в своєрідний український Пантеон. Твердий і послідовний прихильник з'єднання всіх українських Православних Церков та зближення всіх узагалі Християнських Церков, став від 1969 року Митрополитом також Української Автокефальної Православної Церкви, — відвідав Патріярхію у Царгороді (Істамбулі), поїхав, як обсерватор, на Другий Ватиканський Собор до Риму, приймав із почестями Патріярха Иосифа Сліпого у Бавнд Бруку, брав активну участь в обох Світових Конгресах Вільних Українців. Зокрема відзначився на Другому СКВУ у Торонто, як успішний посередник, коли тамошні закулісові суперечки утруднювали скласти новий Секретаріят. Має велике зрозуміння для друкованого слова і видав цілу низку творів духовного та світського характеру, збагативши цим українську культуру. Співпрацює з Українським Конґресовим Комітетом в усіх конструктивних діях для добра всієї української спільноти — і тому теж Екзекутива, Крайова Рада і Централя УККА бажають Владиці Мстиславові ще довгих років життя і здоров'я, потрібних Церкві і народові.

Я. ГАЙВАС

Перед великим завданням

В мінливих подіях після Другої світової війни українцям діяспори довелося шукати і творити нові форми, нові можливості, нераз формувати нові тактичні позиції, які давали б змогу з успіхом продовжувати боротьбу за своє місце під сонцем і за своє право бути творчим чинником у житті, а не тільки виконавцем чужої волі і чужих замірів. Дивним збігом обставин дві паралельні події в краю і на еміграції ознаменували поворот до кращого, новий період в нашому життю. Коли в краю на арену історії виступав гурт українських патріотів 60-тих років і своєю моральною поставою, своїм словом та своїми безстрашними виступами почали нову добу в житті українського народу в Україні та взагалі поза залізною заслоною, українські діячі діяспори організували Світовий Конґрес Вільних Українців, який започаткував нову добу в житті української діяспори.

Очевидно, що створення СКВУ своєю вагою і своїми наслідками аж ніяк не дорівнює подіям шістдесятих років в Україні, але воно показує, що в один і той самий час різні частини українського народу, відділені одні від других тисячами кілометрів, морями і океанами, ввійшли в нову добу. Щойно з перспективи років — Перший Конґрес Вільних Українців відбувся в листопаді 1967 року в Ню Йорку — ми повніше і виразніше бачимо пов'язання тих фактів: в часі Першого Конґресу дійшла до рук його учасників перша книжкова поява сучасної української захалявної літератури під большевицькою окупацією „Лихо з розуму''. Може тоді це декому здавалося, тільки хвилюючою відірваною поодинокою подією, сензацією, але сьогодні життєве пов'язання цих подій це для наси межовий камінь між тим, що було і тим, що тоді починалося, як приспішений марш угору цілої української спільноти в Україні і поза Україною сущої.

Може понад десять років від часу заснування СКВУ не дали таких успіхів і того очевидного перелому до кращого, якого ми сподівалися. Але поволі крок за кроком, в трудноощах і нераз конфліктах цей перелам почався. В цьому русі вгору української діяспори СКВУ життєва конечність, якої нічим заступити. Конкретні завдання і очевидні суспільні функції творять той органічний ґрунт, на якому він постав і на якому він матиме свої успіхи. Початкові трудноощі, непорозуміння, може навіть невдачі не заперечують цього факту.

В листопаді цього року відбудеться Третій СКВУ, знов у Ню Йорку. Велике і важке завдання підготовити його якслід і перевести з успіхом зумовлене заходами його організаторів і керівників з одного боку та, з другого поставою, співпрацею, жертвенністю цілого нашого суспільства.

До відома української громади вже дійшли перші, покищо обмежені інформації про підготовчі акції відповідальних за Конґрес чинників. Ці інформації мусять постійно зростати, переростаючи в безперервний потік аж до переведення Конґресу. Бо щоб громадскість могла взяти активну участь у Третьому Конґресі, щоб підтримати його всесторонньо, включитися в нього своїми акціями і своїми матеріяльними засобами, вона мусить знати, про що йдеться, мусять побачити вагу і наслідки цього діла.

Третій Конґрес повинен замкнути початкову фазу діяльности СКВУ. Цей етап виявив основні потреби і можливості, а також трудноощі і наші слабості, яких, на жаль, так багато, дав змогу випробувати деякі методи й засоби, якозось мірою притягнути і переглянути людей, які у ньому вже співчинні, або можуть бути притягнені до співпраці. Третій Конґрес мусить започаткувати нову, вищу фазу акцій і заходів.

В якому напрямі мають ці заходи йти?

Насамперед Третій Конґрес мусить започаткувати приспішену розбудову і зміцнення системи та апарату ділових органів СКВУ, починаючи його Секретарятом. Те, що є тепер, це тільки зародок, який мусить бути якнайскорше розвинений. Бо ж без відповідного апарату і діючої системи навіть найкращих ідей не можна буде перевести в життя і це внеможливить СКВУ збільшити його вплив і значення та піднести його вагу.

Хоч СКВУ діє поза границями України, але вплив його діяльности, навіть наслідки самого його існування, сягають туди. Ми мусимо намагатися, щоб цей вплив зростав, а для цього ми мусимо знайти дороги й засоби, щоб зростати, втручатися і впливати на життя і процеси в Україні та українських поселень поза залізною заслоною. Це не тільки наше право, а це наш обов'язок! Ми є органічною частиною української цілости і з цього факту випливають очевидно наслідки, а в першу чергу наша співвідповідальність за майбутнє народу. Москва, її експозитура в Україні — комуністична партія України і так званий уряд УССР — та до крайніх меж розбудована аґентура у світі зуживають колосальні фінансові й технічні засоби, анґажують маси людей, щоб на кожному кроці втручатися в наше життя у вільному світі, щоб собі його підпорядкувати. Ті заходи мусимо відбити і своїми протизаходами і протинаступом добитися законної для нас і самозрозумілої ролі в житті цілого українського народу. СКВУ як інструмент у цьому незаступний!

Засяг і успіхи української діяспори повністю залежать від її організованости, наших умінь, нашої сили. Слова декляраціï, заяви не принесуть успіхів і наслідків, якщо за ними не буде стояти і їх підтримувати відповідна сила! А на цю силу складаються людське число, матеріяльні засоби, ступні організованости, життєва творчість і всі ті вияви, які виповнюють життя суспільств і одиниць. Число людей у нас є, бо нас понад два мільйони у світі, перетворення цього числа в динамічну творчу силу — фундаментальне завдання СКВУ. Засоби мусить дати громадськість, а існуючі організації і творчі одиниці мусять подбати про все інше.

Ясно, що органи СКВУ, коли б навіть збільшилися вдесятеро, не подолали б цим завданням. В них мусить включитися громада. „Громада-великий чоловік'' каже наша народня мудрість. „Нарід виступив на арену історії і сталися великі події'', кажуть знавці суспільних рухів.

Це і є те, про що йдеться: участь цілої громади своїми трудами і своїми матеріяльними ресурсами у великому ділі, яке веде СКВУ. СКВУ свого завдання не виконає, якщо громада не включиться своєю ініціятивою, своїми ідеями, порадами, суґестіями, пожертвами. Третій СКВУ покаже, чим ми є і що ми можемо!

Підготова до 3-го СКВУ

Перші наради одної з найважливіших Комісій, які підготовляють 3-ій Світовий Конґрес Вільних Українців, Фінансової, яку очолює проф. Богдан Гнатюк, відбула свої наради 20 квітня ц.р. у пополудневих годинах в конференційній залі Українського Народного Союзу в Джерзи Сіті.

Зорганізування 3-го Світового Конгресу Вільних Українців вимагає поважних грошей. Хто має їх дати нам?! Третій СКВУ має стати новою могутньою маніфестацією української єдности. Третій СКВУ має стати доказом, що в різних країнах світу живуть українці, які думають те саме про долю поярмленої і нескореної України. Щоби скликати тисячу українських людей з різних країн усіх континентів на новий могутній з'їзд у Ню Йорку — треба фондів. Цих коштів не можна покрити із скромного бюджету СКВУ — на це мусять бути окремі фонди. Всі ті наші громадяни, які бажають собі, щоби знову у Ню Йорку відбувся Третій Світовий Конгрес Вільних Українців — повинні підтримати те своє бажання — грошовою пожертвою на окремий Фонд Третього СКВУ. Присилайте гроші на адресу Централі СКВУ у Ню Йорку, бо це вона нестиме головний тягар всієї організації 3-го СКВУ.

Ярослава РУБЕЛЬ

Молодь у системі УККА

До Українського Конґресового Комітету, як до централі централь, належить теж зорганізована українська молодь в ЗСА. У книзі „XII Конґрес українців у ЗСА'' подано під рубрикою VI (всіх є VIII) — „Молодь-Студенти'' й вичислені такі молодочі організації, члени системи УККА: 1) Ліга української молоді Північної Америки, 2) Молоді українські націоналісти МУН, 3) Об'єднання українських академічних Товариств національного солідаризму „Зарево'', 4) Об'єднання демократичної української молоді ОДУМ, 5) Організація української молоді Америки ПЛАСТ, 6) Спілка української молоді Америки СУМА, 7) Союз українських студентських Товариств Америки СУСТА і 8) Товариство української студіюючої молоді ім. Міхновського ТУСМ. Бути репрезентанткою всієї тієї зорганізованої української молоді в Екзекутиві УККА — це велика честь, але й вілика відповідальність. І це такий обов'язок, що його не завжди можна виконати — без уваги на свою добру волю, а в наслідок цілком незалежних обставин.

Бо проблема української молоді — надзвичайно складна й різногранна. Поруч з усіма тими аспектами, під якими виховники, батьки, духовники, соціологи й правники розглядають американську (та й узагалі кожну західню) проблему молоді, поруч із такими чинниками, як виховно-освітня система, вплив телевізії на молодь, прадавній поділ на батьків і дітей, виявив не так різних поглядів, як молодечого темпераменту у бунті проти естаблішменту, загроза наркоманії, гін до матеріялізму і багато інших подібних чинників, пов'язаних з проблемою молоді, ми, українці, маємо ще найболючішу проблему — збереження нашої національної тотожности, себто збережження молоді при українстві. Ми маємо ще власну проблему шкіл українознавства, проблему байдужности батьків до національного виховання дітей, проблему цілої родинної атмосфери, проблему співпраці шкіл українознавства в системі УККА з конфесійними (католицькими та православними) школами, — ми маємо проблему української молитви у школах і українського сантименту народжених тут з українських батьків дітей і внуків. Тому всі ці проблеми виходять поза рямці існування названих вгорі молодечих організацій. Вони переступають теж можі можливости діяння не тільки одної репрезентантки молодечих організацій в керівних органах УККА, але й цілого УККА з його Екзекутивою, Крайовою Радою та Централею. Бо коли американські газети зняли галас з приводу виявлення, що до коледжу зголошуються, буває, випусники середніх шкіл (гайскулів), які не вміють читати ні писати, то у нас найболючішою проблемою є факт, що є щораз менше таких українських дітей, юнаків і дівчат, які можуть, вміють і хочуть взяти до рук українське друковане слово.

Тому не дивниця, що вже від 1962 р. існує при УККА, як автономна група, Конференція центральних молодечих організацій в ЗСА, якої одним з головних завдань є збереження української етнічної групи та її окремої особовости в американському суспільстві. Через спільні акції і співпраці всі ці організації повинні защеплювати і плекати вже в тут народженому поколінні національні почуття і свідомість. Не йдеться про такий глибокий український патріотизм, як його винесли батьки і діди з України, де вони переходили через процес політичної думки, що дійшов до новітнього націоналізму. Але йдеться про защеплення глибокого сантименту у народженій тут молоді до батьківщини батьків, що їх мову, історію і культуру повинні пізнати тут народжені українські люди. Треба вчити їх, щоби вони цікавилися розвитком подій в Україні та щоби вони були свідомі, що їхня доля і роля щільно пов'язані з тими подіями, тому вони не повинні бути байдуженими до тих подій — ані як українці, ані як американські громадяни, що мають не тільки право, але й обов'язок стежити за політикою американського уряду та впливати на неї так, щоб вона була корисною і для Америки і для України – бо московський імперіялізм знищив не тільки державну самостійність України, але й загрозливий для Америки та всього вільного світу.

Діяльність молодечих організацій в системі УККА проходить у двох напрямках: 1) ініціювання і ведення окремих дій, що їх ці організації на себе взяли, однаково в ділянках тіловиховання і самоосвіти, як у ділянці громадсько-політичній, ото ж не тільки організування спортових змагань і численна участь у них, але й активна участь у школах українознавства чи літніх українознавчих курсах, організування панелів з своєю активною участю та організування різних маніфестаційних і демонстраційних акцій з ціллю допомогти страждучій Україні; 2) інформування проводу УККА про потреби молодечих організацій, їхні пляни та проблеми, головно пов'язані з освітньо-виховною працею. Ото ж роля репрезентантки молодечих організацій у керівних органах УККА подвійна: бути інформатором верхівки цієї нашої централі централь про нашу молодь в Америці, її стан, її дії і ті її вимоги та потреби, що їх може чи повинна виконати верхівка УККА, і водночас інформувати молодечі організації про дії УККА та про ті безпосередні і посередні дії молодечих організацій, які потрібні — згідно з плянами і рішенням керівних органів УККА.

Знаючи добре терен наших молодечих організацій дозволю собі висловити деякі думки і суґестії на адресу цих організацій. Вони повинні зберігати зв'язок одні з одними, щоби не плекати організаційний ґеттоїзм, тим паче, що всі наші молодечі організації і вся наша українська молодь мають подібні, або й тотожні проблеми. Спорт — це фаворизована ділянка зацікавлення молоді в усьому світі — і наша молодь повинна плекати спорт в різних його шляхетних видах, він сприяє не тільки тіловихованню, фізичному здоров'ю, але й товариському життю молоді. Студентська молодь обов'язково повинна організуватися у Клюбах, які є важливим чинником збереження нашої національної ідентичности, але є також тереном товариського життя, знайомлення одних з одними та зацікавлення всіма актуальними суспільними справами у клюбових дискусіях. Українські студентські клюби повинні нав'язувати контакти також з інаконаціональними студентськими клюбами, це не тільки помагає інформаційній службі українства серед чужинців про Україну і її нарід, але й включає нашу молодь вже у високих школах в загальноамериканське життя.

Очевидно, що молодь мусить — від наймолодших років життя — вчитися, мусить розуміти, що освіта є основою життя кожної сучасної вартісної людини і що без освіти людина не може піднестись понад стан примітивізму та й не всилі, в теперішніх відносинах, дістати будьяку кращу заробіткову працю. Тому наші студенти й студентки не повинні задовольнятися першим ступнем „бакалавра'', але повинні здобувати всі вищі ступні — мастера і доктора за своїми спеціяльностями. Дбаючи за найвищий рівень своїх академічних студій — тим самим можна легше старатися за стипендії, „ґренти'', за окремі грошові користі для продовжування своїх студій чи наукових дослідів. Америка — кажуть в цілому світі — є раєм власне для молоді. Тут дійсно є величезні можливості для здобування молодими людьми навіть найвищих становищ у „бизнесі'', у промислі й торгівлі, чи на державній службі. Один тільки пост президента ЗСА вимагає, що може бути ним тільки тут народжений, — але маємо що-

(Закінчення на ст. 2-ій)

Молодь у системі УККА

(Закінчення зі ст. 1-ої)

денні приклади, як діти різнонаціональних іміґрантів вже в першому поколінні доходять до найвищих становищ і здобувають теж чималий добробут.

Українська студіююча молодь повинна тримати зв'язок із нашими професіоналістами — через Централю УККА і безпосередньо з різними нашими організаціями професіоналістів: щоби практично діставати корисні поради й легший доступ до даних фахових вварстатів праці. Був в українській історії такий час, коли наша молодь — вже навіть середнєшкільна, не тільки студентська — була настільки „розполітикована", що це ділялось із шкодою для науки. Це було недобре і це признають з перспективи часу навіть ті колишні молоді люди. Але так само недобре, коли молоді люди так поринають в науку, що їх не цікавить „світ Божий" і вони особливо байдужні на наші актуальні суспільно-політичні й культурні проблеми. Щоб не було нарікання, що „молодих старші не допускають на керівні становища", то вже наші студенти і студентки повинні активізуватися в суспільно-політичному житті, повинні орієнтуватися в наших суспільно-політичних проблемах та виявляти свій активізм і свою амбіцію — грати певну ролю у громаді. Для цього необхідне знання україністики. Це дуже прикре явище, що в різних американських університетах і коледжах, які дуже радо ввели би виклади з історії, літератури чи мови української із зарахуванням „кредитів" для слухачів, — нема належного малого числа бажаючих студіювати такі предмти українознавства. Був ще недавно такий час, що наші молоді люди кидалися майже виключно на „практичні" студії які нібито дають найкращу запоруку добробуту: інженерія, медицина, дентистика. Сьогодні читаємо звідомлення фахових опитових бюр, що вже навіть американська молодь починає схилятися до гуманістичних наук. В американських високих школах студії політичних наук мають щораз вищий рівень і щораз популярніші. Такі студії розвивають суспільно-політичні амбіції у молодих освічених людей — і нам, українцям, потрібно якнайбільше таких амбітних одиниць, які мали би наукові кваліфікації осягати щораз вищі щаблі на драбині життьової кар'єри. Не забуваймо, що вся зокордонна політика Америки за останніх 60 років зформувалася і стала вже наче традиційною — під впливом російських істориків давньої царської школи, які стали майже монопольними інтерпретаторами історії всієї Східньої Европи!

Прикро, що всі українські молодечі організації охоплюють ледви яких 10 відсотків всієї нашої існуючої молоді. Батьки — посилайте своїх дітей до шкіл українознавства! Батьки — посилайте своїх дітей до літніх таборів молоді! Батьки — записуйте своїх дітей до молодечих організацій! Дайте своїм дітям хатню українську атмосферу, защеплюйте їм гордість а не призирство, щодо свого українського роду, і пам'ятайте, що ані школа, ані Церква, ані ніхто не зможе дати українській дитині й українській молодій людині того тепла і тої доброї поради та керівної руки, що її може і повинна дати власна хата — рідний батько і рідна мати.

УККА організує зустрічі генерала Петра Григоренка

Ген. Петро Григоренко з дружиною Зинаїдою

Генерал Петро Григоренко проголосив в українській пресі таку свою заяву:

До мене звертаються багато організацій і окремих осіб з проханням виступати з промовою чи доповіддю, вбо кудись поїхати, щось оглянути. Мені заважко самому узгіднити всі ці запрошення і дати своєчасні відповіді. Тому я сповіщаю всіх зацікавлених, що мої виступи перед українцями спонзорує в ЗСА — УККА, а в Канаді — КУК. З ними, відповідно, я й прошу погоджувати всі запрошення для мене.

Цим я, розуміється, не відмовляюсь від своєї первісної обіцянки відкликатись на запрошення ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ організацій, парафій, комітетів іт.п. без будь-якої дискримінації. УККА і КУК виконують, щодо організацій їм не підлеглих, лише функції головного плянівника. Я вірю, що українські організації всі плянівні дії зможуть погодити між собою без мого втручання, і я буду подорожувати за єдиним, усіх задовольняючим пляном.

4.13.1978.

Петро Григоренко

— — ⁘ — —

Централя УККА не тільки посередничить у зустрічах ген. П. Григоренка з різними українськими громадами на терені ЗСА, але також облегшила йому відвідини у Митрополита УПЦеркви Мстислава у Бавнд Бруку з оглядинами цілого тамошнього церковно-культурного осередку, та відвідини у Патріярха Иосифа у Римі в недалекому майбутньому.

Ще про свято 22-го Січня в Атланті, Джа.

У доповнення короткої вістки про святкування роковин 22-го Січня в Атланті, Джорджія, головним промовцем був студент тамошнього університету М. Лозинський. У концерті брали участь професійні сили, як п. Федусів, що веде у тому місті музичну школу, учителька музики і диригентка Ольга Цегельська, солісти Марченко і Лозинський, бандуристка Рома Стецьків і пані Вероніка Цегельська, сопрано. Шкільні діти виконували одну точку програму. Ініціяторкою святкування роковин української державної незалежности була пані Вероніка Цегельська. Вістка про ту подію появилася і в місцевій телевізії, але як „російська" імпреза. Наслідком рішучих протестаційних заходів, в які втягнено також місцевих конґресменів і сенаторів, телевізійна стація спростувала те своє фальшиве і для українців образливе повідомлення.

У громадах

НЮАРК — ІРВІНҐТОН

12-го березня 1978 р. відбулися тут Загальні Збори Відділу УККА в Нюарку-Ірвінґтоні, Н.Дж., на яких обрано таку нову Укправу: проф. Михайло Цяпка — голова, Маріян Кормило — 1-ий заст. голови, адв. Теодор Романків — 2-ий заст. голови, інж. Михайло Чайківський — 3-ій заст. голови для справ спеціяльних доручень, Володимир Боднар — англомовний секретар, Кость Гречак — скарбник, Василь Химера — УНФонд, Лідія Гладка — координатор жіночих організацій (тимчасово), Мирон Виц — координатор молоді, проф. Ігор Зелик — референт шкільництва, о. Іван Сирота (УКЦ) — член дорадник, о. Іван Наконечний (УПЦ) — член дорадник, Володимир Багрій, Юрій Дребич, Ігор Ольшанівський, Богдан Дацківський, Олександер Данько, Іван Калинович, адв. Роман Пітьо, Зенон Семанишин, Анна Терлецька, Ліда Бойко — члени Управи. Рівночасно стверджено, що два найкращі збірщики УНФ — п.п. Володимир Шпирка і Андрій Андріюк заслуговутюь на отримання Грамоти подяки — за пляном Екзекутиви й Крайової Ради.

БОФФАЛО

Загальні Збори Відділу УККА відбулися в неділю, 2-го квітня 1978 р. в українському Домі „Дніпро". Відкрив їх голова Екзекутиви Василь Шарван, а згодом передав провід обраній Президії, яку творили: д-р Ігнатій Метіль — голова, Василь Райца — заст. голови і студ. Христя Стасюк — секретар.

Про пророблену працю Екзекутиви звітували голова Екзекутиви Василь Шарван, голова Допомогової Секції — Оксана Бережницька, секртар — д-р Михайло Лоза, фін. реф. — д-р Богдан Гарасим, реф. УН$онду — Василь Пристайко, реф. Рідної Школи — мґр Дануся Хутко, господарський реф. — Андрій Петришин.

За Контрольну Комісію звітував її голова — мґр Корнило Дзюба.

Склад новообраних Керівних Органів:

Василь Шарван — голова УККА, Відділ Боффало (7-ма каденція); о. д-р Павло Івахів і д-р Андрій Дякун — заступники голови; д-р Михайло Лоза і Даша Процик — секретарі; д-р Богдан Гарасим — скарбник; Ярослав Купчик — фінансовий секретар; мґр Іван Ріжко, Христина Стасюк і Стефан Шишка — організаційно - програмова комісія; мґр Діяна Хутко — референт Рідної Школи УККА; Василь Пристайко і Іван Коман — референти Національного Фонду; Оксана Бережницька, д-р Олександра Правак, д-р Роман Топольницький, д-р Олександер Плешкевич, мґр Петро Пуцак, Тадей Михаськів і Андрій Петришин — вільні члени. Контрольна Комісія: Богдан Мороз, інж. Корнель Дзюба і Онуфрій Білоголовський. Товариський Суд: мґр Маріян Морозевич, д-р Ігнатій Метіль і Юліян Коссовський.

Позитивну працю Відділу відмітила Головна Канцелярія УККА спеціяльним привітальним листом з приводу Загальних Зборів.

Зворушливим моментом було вручення почесних грамот, якими Головна Екзекутива нагородила референтів УНФонду — Василя Пристайка і Дмитра Мацькова за їх віддану працю, — та Українську Щоденну Радіо - програму Василя Шарвана, яка постійно служила Відділові УККА в усіх його справах, в тому і справі УНФонду.

ЧЕСТЕР, Па.

Річні Звичайні Загальні Збори Відділу відбулись в неділю, 2-го квітня 1978 р. із звичайним порядком нарад.

На Зборах вибрано Керівні Органи нашого Відділу в такому складі:

Почесні Голови Відділу: Всч. о. Петро Липин від УКЦ в Честері, Па.; Всч. о. Иосиф Копчак від УПЦ в Честері, Па. Управа Відділу: Василь Настушок, молодший — голова; Володимир Корчинський — місто голова і реф. культ. освіт.; Іван Федак — секретар для укр. мови; Ігор П. Кізюк — секретар для англ. мови; Осип Бандерський — орг. реф.; Евфрозина Лесик — фін. реф.; мґр Володимир Сич — реф. преси і зв'язків; Гарасим Маковський, Володимир Крамар, Ярослав Клюка — збірщики Народного Фонду; Теодозія Пастушок — суспільна опіка; д-р Евген Захаріясевич, інж. Володимир Кузик, Григорій Ціхановський, Богдан Малецький і Яро Салдан — члени Управи. Контрольна Комісія: Степан Микита, Василь Кий і Осип Кізюк. Громадський Суд: Данило Паньків, Данило Кучера і Дмитро Молодовець.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

В суботу, 1-го квітня ц.р., відбулися у приміщенні Українського Народного Дому в Ню Гейвені Загальні Збори місцевого Відділу УККА. Зборами проводила Президія в складі: Зенон Мандич — предсідник і пані Ліда Фіцалович — секретар. Докладний звіт із діяльности Управи Відділу за минулу каденцію був надрукований на трьох сторінках Бюлетеню Відділу. Після короткої дискусії над звітами уділено на внесок Контрольної комісії абсолюторію уступаючій Управі із признанням за проведену роботу та вибрано нову Управу (здебільша, переобираючи дотеперішніх членів) в такому складі: д-р Михайло Сніґурович — голова, проф. Іван Телюк — заступник голови, д-р Ярослав Туркало — заступник голови, Гнат Андрусишин — секретар, сотник Іван Стратичук — скарбник і референт УНФ, Корнель Креховецький — імпрезовий референт, пані Ліда Фіцалович, пані Орися Марків, Григорій Гіна, Роман Попель і Осип Червак — члени Управи. Контрольна комісія: директор Микола Кошак, Василь Гачкевич і Володимир Береза. Товариський Суд: мґр Олег Микитей, мґр Михайло Бойко і інж. Ярослав Зінич.

ВАШІНҐТОН, Д.К.

В неділю, 5-го березня 1978 року, тут у приміщенні УАПЦеркви відбулися 13-ті з черги звичайні загальні річні збори столичного Відділу УККА. За уступаючу Управу звітували: мґр Юрій Нестерчук — голова, мґр Теодор Царик — заступник голови, інж. Богдан Демчишин — фінансовий референт, мґр Богдан Скасків — за внутрішню комісію, за неприсутнього секретаря Відділу інж. Теодосія Дячка зложив звіт Ю. Нестерчук. Відділ УККА зібрав рекордову суму на УНФонд 2,200.00 дол., чим здобув одне із передових місць у збірці. Зі зовнішньої праці треба підкреслити допомогу в зорганізуванні й веденні роботи Українського Інформаційного Бюра УККА в столиці ЗСА, зокрема видної праці голови Відділу, директора Бюра інж. Ю. Нестерчука, відзначення 60-ліття Української Державности в Конґресі ЗСА

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі та ділової й дружньої дискусії, на пропозицію голови номінаційної комісії проф. Миколи Кормелюка майже одноголосно вибрано нову Управу Відділу УККА в такому складі: Теодор Царик – голова, на членів без опридилення функцій: Б. Денисик, Т. Дячок, Б. Демчишин, Х. Оришкевич, Т. Нестерчук, Х. Луцик, Л. Гутник, С. Дячок, Ю. Нестерчук, Ю. Волошин, І. Котлярчук. Контрольна Комісія: С. Куризас, С. Бойчук, В. Романюк. Товариський Суд: д-р М. Куцмір, В. Скасків, О. Новосівська.

Етнічна Дорадча Рада в Ню Джерзі й УККА

Церемонія підписання акту про створення Етнічної Дорадчої Ради стейту Ню Джерзі у Трентоні, 11 квітня ц.р. Посередині сидить губернатор Брендин Бирн, позаду стоять всі члени новопокликаної ним Етнічної Дорадчої Ради: друга справа, білявка, Каміля Ґук-Смородська — репрезентантка української національної групи в ЗСА. Крім неї — словак, росіянин, білорус, ірляндець, німець, порторіканка, гіндуска, китаєць, італієць і кубинець.

Губернатор стейту Ню Джерзі покликав до життя Етнічну Дорадчу Раду у висліді також наполегливих заходів видатних діячів УККА у тому стейті, чого найкращим доказом є персональний склад української делеґації, яка була приявна на церемонії проголошення тієї Етнічної Дорадчої Ради у столиці стейту Ню Джерзі, Трентоні, 11-го квітня ц.р. Крім пані Камілі Ґук-Смородської, секретарки Крайової Ради Жінок ЗСА, куди ввійшла, як одна з найактивніших діячок Союзу Українок Америки, членської організації УККА (пані Ґук-Смородська була колись головою Відділу СУА у Пассейку, Н.Дж.), приявними на тій церемонії були: Иосип Лисогір, віцепрезидент УККА, інж. Михайло Чайківський, член Стейтової Ради УККА і голова Комітету Українського Фестивалю в Ґарден Стейтс Артс Сентер у Гомдел, Н.Дж., п-і Дора Рак, член Стейтової Ради УККА, голова Відділу УККА повіту Морріс, Кость Ваньо, голова Відділу УККА повітів Пассейк-Берґен і члени управи цього Відділу Христя Вук та Люба Остапяк, Ігор Ольшанівський член управи Відділу УККА в Нюарку-Ірвінґтоні та член Стейтового Комітету оборони Валентина Мороза, Лев Гайдучок, представник Клюбу Українських Демократів — Відділ повіту Мерсер, як теж члени родини Камілі Ґук-Смородської п-і і адв. Мирон Смородський. Від „Свободи" і „Українського Тижневика" були редактори Василь Тершаковець та Ігор Длябога, секретар Крайової Ради УККА.

СПРОСТУВАННЯ

В Конґресових Вістях з дня 1-го березня 1978 р. помилково подано, що бенкет з нагоди 60-річчя Соборности і незалежности України — Округи Ню Джерзі, відбувся в Пассейку, Н.Дж. Бенкет відбувся в Картереті, Н.Дж.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ УККА

субота, 6-го травня, 1978

год. 10:30 перед пол.

у конференційній залі

Централі в Ню Йорку

Частина українських учасників святкування роковин 22-го Січня у капітолі стейту Ню Йорк, Олбані. Спонсор резолюції про признання Дня Української Незалежности, сенатор Едвин Е. Мейсон, стоїть ліворуч з українським прапором у руці, — інші приявні: пані Ольга Сенета, Рома Прийма-Богачевська (якої танцювальна група виступала у мистецькій частині церемонії), директор „Союзівки" Володимир Квас, Михайло Сенета. Сидять: Ярослав Кушнір, голова Відділу УККА в Олбані й околиці, і пані Марія Душник, речник УККА на церемонії і майстер церемонії (раніше подано помилково, що був ним д-р Володимир Душник). В останньому раді Ю. Мокляк і І. Романишин.

Українці в Бостоні написали до ЮСІА

Місцевий Відділ УККА у Бостоні, Масс., і багато громадян включилися в акцію писання листів до Інформаційного Аґенства ЗСА, домагачись, щоб аґенство видало брошурку на сільсько - господарську виставку, яка має відбутися в Києві в квітні, в українській мові. Вислано 80 листів.

Відділ УККА, який координував цю акцію, звернувся також до сенаторів Едварда М. Кеннеді і Едварда В. Брука та конґресменів Джона Дж. Моуклі і Джеймса А. Бурка, щоб вони інтервенювали в цій справі в Джона Е. Райнгардта, директора Інформаційного Аґенства ЗСА (ЮСІА).

Конґресмен Джон Дж. Моуклі відповів, що він вислав листа до Джона Е. Райнгардта. В листі до Відділу УККА, конґ. Моуклі пише: „Я вважаю це особливо невдалим, що ЮСІА не дала більше підтримки українському націоналізмові. Я вважаю, що воля спротиву (українського народу) заслуговує на підтримку від ЗСА і ми не можемо визнати совєтську окупацію за законну (де юре)".

Громадяни, які написали листа до Джона Е. Райнгардта, тепер одержують відповіді.

Орест Щудлюк
заступник голови і реф. зовнішніх зв'язків
Відділ УККА в Бостоні

ДЕЛЕҐАТИ НЮ ЙОРКУ У КРАЙОВІЙ РАДІ

На Крайовій Раді, що відбулася 18 березня ц.р., прийнято пропозицію Комітету Об'єднаних українських Амриканських Організацій м. Ню Йорку, який виконує функції Відділу УККА, щоби до Крайової Ради входили від того Комітету двоє деле(атів — пані Стефанія Салдан і Микола Хоманчук. В останньому числі „КВ" подано про це недокладну вістку.

БІЛЯНСИ У.К.К.А. НА ДЕНЬ 31. ГРУДНЯ 1976/1977

АКТИВИ/ СТАН ЧИННИЙ /	31.XII.1976 Р.	%	31.XII.1977 Р.	%
Готівка в банку на чековому конті	58.373.11 Дол.	19.11	52.414.05 Дол.	16.84
Готівка в банку на ощадностевому"	11.994.22 "	3.92	25.692.09 "	8.26
Інвестиції в У.Н.Союзі	50.000.00 "	16.36	50.000.00 "	16.06
Відділ У.К.К.А.Філядельфія.......	500.00 "	.16	500.00 "	.16
Довжники.........................	685.94 "	.23	309.20 "	.10
Дім..............................	179.277.70 "	58.70	176.492.00 "	56.72
Крайовий Комітет 200 і 100 р.у.п.			225.13 "	.08
Інвентар.........................	4.625.00 "	1.52	5.546.31 "	1.78
РАЗОМ АКТИВИ:....................	305.455.97 Дол.	100.00	311.178.78 Дол.	100.00
ПАСИВИ / ЗОБОВЯЗАННЯ /				
Вірителі/збірки до розчислення/..	354.00 Дол.	.11	451.00 Дол.	.15
Податки..........................	1.484.51 "	.49	978.69 "	.31
Забезпечення-госпіталізація......	1.214.74 "	.40	1.450.19 "	.47
Крайовий Комітет 200 і 100 р.у.п.	75.37 "	.02		
Фонд дому........................	150.00 "	.05		
РАЗОМ:зобовязання:...............	3.278.62 Дол.	1.07	2.879.88 Дол.	.93
Власні фонди.....................	302.177.35 "	98.93	308.298.90 "	99.07
РАЗОМ ПАСИВИ:....................	305.455.97 Дол.	100.00	311.178.78 Дол.	100.00

ПОРІВНАННЯ ПРИХОДІВ І ВИДАТКІВ З БЮДЖЕТОМ ЗА 1977 Р.

ПРИХОДИ:	ПРЕЛІМІНОВАНО	ВПЛИНУЛО	%
Український Народний Фонд........	150.000.00 Дол.	146.565.00 Дол.	97.71
Бюро у Вашінгтоні................	25.000.00 "	8.045.00 "	32.18
Український Квартальник..........	3.000.00 "	3.348.00 "	111.60
Книжки...........................	2.000.00 "	7.171.00 "	358.58
Відсотки.........................	5.000.00 "	4.569.00 "	91.38
Маніфестації,акції в обороні п.л.		4.876.00 "	----
С.К.В.У..........................	20.000.00 "	25.820.00 "	129.10
РАЗОМ:...........................	205.000.00 Дол.	200.394.00 Дол.	97.75

ВИДАТКИ:	ПРЕЛІМІНОВАНО	ВИПЛАЧЕНО	%
Видатки разом:...................	204.000.00 Дол.	194.268.00 Дол.	95.23
Преліміновано надвижку...........	1.000.00 Дол.		
Одержано надвижку................		6.126.00 Дол.	61.26
РАЗОМ:...........................	205.000.00 Дол.	200.394.00 Дол.	97.75

Ню-Йорк, дня 11. березня 1878 р.

Іван Винник в.р.-голова, др. Володимир Михайлів в.р. заступник голови, др. Роман Ричок в.р. секретар, Стефа Вовчак, др. Іван Скальчук, Маріян Кормило-в.р.-члени Контрольної Комісії.